

Република Србија
Министарство омладине и спорта
www.mos.gov.rs

ИНСТИТУТ ЕКОНОМСКИХ НАУКА
БЕОГРАД
www.iem.bg.ac.rs

ГОДИШЊА ЕВАЛУАЦИЈА СПРОВОЂЕЊА НАЦИОНАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ ЗА МЛАДЕ

ИЗВЕШТАЈ

о праћењу спровођења Националне стратегије за младе

Према Уговору о пружању стручних услуга
о праћењу спровођења Националне стратегије за младе
број: 155/3 од 08. јуна 2020. године

Београд, октобар 2020. године

САДРЖАЈ

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА	4
1. УВОДНА РАЗМАТРАЊА	5
1.1. Пројектни задатак и уводне напомене	5
1.2. Циљеви извештаја	6
1.3. Методологија, извори података и ограничења	7
1.4. Праћење јавних политика које се односе на младе	8
1.5. Резиме	9
2. ОЦЕНА НИВОА РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА	11
2.1. Приказ реализованих активности по стратешким и специфичним циљевима.....	12
2.2. Сумарни приказ остварености индикатора по стратешким циљевима.....	44
3. ПРОЦЕНА СТЕПЕНА/НИВОА ОСТВАРЕНОСТИ ИНДИКАТОРА СПЕЦИФИЧНИХ ЦИЉЕВА	46
4. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА	74
5. ПРЕПОРУКЕ НОСИОЦИМА ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ	77
ПРИЛОГ	80

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

АП	Акциони план за спровођење Националне стратегије за младе за период од 2018. до 2020. године
АПЗ	Активна политика запошљавања
АПР	Агенције за привредне регистре
ИЕН	Институт економских наука
ЈЛС	Јединица локалне самоуправе
КВиС	Каријерно вођење и саветовање
КЗМ	Канцеларија за младе
КОМС	Кровна организација младих Србије
ЛАП	Локални акциони план
ЛБИ	Локални бизнис инкубатори
МЗ	Министарство Здравља Владе Републике Србије
МИК	Министарства културе и информисања
МОС	Министарство омладине и спорта Владе Републике Србије
МПНТР	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Владе Републике Србије
МРЗБСП	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Владе
МУП	Министарство унутрашњих послова Владе Републике Србије
НАПОР	Национална асоцијација практичара/практичарки омладинског рада
НСЗ	Национална служба за запошљавање
НСМ	Национална стратегија за младе за период од 2015. до 2025.
ОЦД	Организације цивилног друштва Републике Србије
ОЕБС	Организације за европску безбедност и сарадњу
РЗС	Републички завод за статистику
ЦПРБ	Центар за подршку развоју бизниса

1. УВОДНА РАЗМАТРАЊА

1.1. Пројектни задатак и уводне напомене

Влада Републике Србије у фебруару 2015. године донела је **Националну стратегију за младе за период од 2015. до 2025.** („Службени гласник РС”, број 22/15). Национална стратегија за младе (НСМ) је документ који представља системска решења најзначајних питања у различитим областима живота младих у Републици Србији. Операционализација стратешких циљева дефинисаних НСМ, специфични циљеви, резултати и конкретне активности одређени су Акционим плановима који директно произилазе из кровног стратешког документа. Општи циљ Националне стратегије јесте системско унапређивање положаја младих у друштву. Кроз стратегију дефинисано је и девет стратешких циљева од интереса за младе који живе у РС, а то су:

1. Запошљивост и запосленост младих жена и мушкараца
2. Квалитет и могућности за стицање квалификација и развој компетенција и иновативности младих
3. Активно учешће младих жена и мушкараца у друштву
4. Здравље и благостање младих жена и мушкараца
5. Услови за развијање безбедносне културе младих
6. Подршка друштвеном укључивању младих из категорија у ризику од социјалне искључености
7. Мобилност, обим међународне сарадње младих и подршка младим мигрантима
8. Систем информисања младих и знање о младима
9. Коришћење и учешће младих у креирању културних садржаја

У августу 2015. године донет је први Акциони план за спровођење Националне стратегије за младе (АП) за период од 2015. до 2017. године („Службени гласник РС”, број 70/15). **Тренутно важећи трогодишњи АП за период 2018-2020 донет је децембра 2018. године** („Службени гласник РС”, број 99/18). У АП 2018-2020 прецизирани су индикатори који прате степен, период (потребно време за остваривање предвиђених циљева, резултата и активности) и ниво реализације активности (републички, покрајински, локални). Такође, у њему су наведени носиоци и учесници процеса реализације и дефинисана потребна средства за остварење постављених циљева. Националну стратегију за младе и пратећи АП спроводи Министарство омладине и спорта Владе Републике Србије (МОС), уз учешће органа надлежних за посебне области у омладинском сектору и свих других субјеката омладинске политике на националном, покрајинском и локалном нивоу. Основ за праћење спровођења активности и достизања планираних резултата и специфичних циљева јесте скуп индикатора који су утврђени на нивоу резултата сваког специфичног циља, као и на нивоу резултата сваке појединачне активности.

У складу са Уговором бр. 155/3 од 08. јуна 2020. године, **Институт економских наука је ангажован од стране Министарства омладине и спорта да спроведе низ истраживачких активности и сачини одговарајући Извештај о праћењу спровођења Националне стратегије за младе за 2019. годину.**

Праћење подразумева креирање упитника за носиоце и учеснике активности из АП за спровођење НСМ, као основног истраживачког инструмента за прикупљање података о реализацији активности. Уз упитник, податке за потребе израде Извештаја о праћењу обезбедио је наручилац пројекта стављањем на увид одговарајућих извештаја државних

органа, истраживања и других докумената. Коначно, значајан инпут за потребе праћења реализације представљали су и интервјуи са представницима Сектора за омладину Министарства омладине и спорта, који су били директно укључени у спровођење активности омладинске политике испред Министарства као кључног носиоца. Спровођење интервјуа омогућило је тиму ИЕН да добије бољи увид у квалитет сарадње међу актерима омладинске политике, измене регулативе и конкретне информације о стању „на терену“.

Омладинском политиком сматрају се сви програми, пројекти, активности и мере државних органа, институција и организација који су усмерени на побољшање положаја и животних прилика младих сходно њиховим потребама. У контексту спровођења конкретног пројектног задатка, омладинском политиком се сматрају активности свих актера у овој области које су предвиђене НСМ као кровним документом и припадајућим АП 2018-2020.

Циљ извештаја је приказ резултата остварености циљева НСМ и пружање процене степена/нивоа остварености индикатора специфичних циљева и индикатора активности у току 2019. године за сваку од активности Акционог плана за спровођење Националне стратегије за младе за период од 2018. до 2020. године, за 2019. годину.

Активности истраживања и израде Извештаја спровео је Истраживачки тим Института економских наука, у саставу:

- др Михајло Ђукић, руководиоца пројекта
- др Соња Ђуричин
- др Душко Бодрожа
- др Дејана Павловић
- ма Невена Јоловић

Овим путем изражавамо захвалност представницима наручиоца пројекта који су нам благовременим достављањем података из расположивих база Министарства и брзим одговорима, те пруженим појашњењима у великој мери олакшали спровођење пројектних активности.

1.2. Циљеви извештаја

Основни циљ израде Извештаја је да се кроз процес праћења реализације активности Министарства омладине и спорта у области спровођења омладинске политике дефинисане НСМ 2015-2025. пружи:

- 1. Приказ укупних резултата остварености циљева НСМ**
- 2. Процена степена/нивоа остварености индикатора специфичних циљева и индикатора у току 2019. године за сваку од активности АП за спровођење НСМ за период 2018-2020. године, за 2019. годину**

У складу са постављеним циљевима, Извештај се састоји из четири дела. У првом делу, након уводних разматрања и приказа циљева извештаја, приказана је методологија израде и у оквиру резимеа дат преглед основних налаза. У другом делу су на бази доступних извештаја о реализацији активности НСМ и процене испуњености индикатора активности идентификовани постигнути резултати, док је трећем делу оцењен ниво реализације активности кроз процене индикатора специфичних циљева. На крају овог Извештаја, дате су

препоруке за унапређење процеса имплементације и праћења активности које би могле представљати и корисне инпуте у процесу евалуације трогодишњег периода имплементације АП и бити основа за евентуална унапређења планских докумената након истека важења постојећег АП 2018-2020.

1.3. Методологија, извори података и ограничења

У складу са дефинисаним пројектним задатком, истраживачки тим је спровео следеће активности:

1. Израда временског плана активности за спровођење анализе
2. Израда упитника у сарадњи са представницима Министарства омладине и спорта
3. Прикупљање и обрада добијених података на основу дистрибуираних упитника
4. Анализа извештаја прикупљених од стране Министарства омладине и спорта о активностима спроведеним у 2019. години
5. Анализа доступних секундарних извора података релевантних државних институција у вези са младима
6. Редовна комуникација са представницима Министарства омладине и спорта
7. Припрема Извештаја о праћењу спровођења Националне стратегије за младе за 2019. годину.

Истраживање је спроведено коришћењем класичних научноистраживачких метода, при чему су у делу емпиријских истраживања коришћени метод “кабинетских истраживања” (*Desk Research Method*) и метод “теренских истраживања” (*Field Research Method*) који укључује упитник и интервјуе са представницима Министарства омладине и спорта као носиоцима највећег броја активности предвиђених НСМ и припадајућим АП за период 2018-2020.

Коришћењем *Desk Research* метода прикупљена је обимна документациона основа, укључујући извештаје надлежних органа за посебне области у омладинском сектору и свих других субјеката омладинске политике на националном, покрајинском и локалном нивоу, затим извештаје о спроведеним дубинским интервјуима о информисаности и активним учешћем младих у Србији са становишта представника омладинских организација као и извештаје фокус група о положају и потребама младих у Србији.

Теренска истраживања су спроведена путем персоналних („*face-to-face*“) интервјуа са представницима наручиоца и експертима из ове области. На бази њих истраживачки тим је добио квалитативне податке о активностима у посматраном периоду и увид у контекст спровођења омладинске политике у Републици Србији.

Подаци који су коришћени за потребе израде извештаја укључују:

1. Извештаје чланова радне групе за праћење и спровођење НСМ и извештаја чланова Савета за младе о реализованим активностима за 2019. годину
2. Расположиве извештаје о раду МОС-а у 2019. години
3. Завршне извештаје удружења и Канцеларија за младе по програмима и пројектима које је МОС финансирао путем јавних конкурса у 2019. години
4. Периодичне извештаје удружења и Канцеларија за младе по програмима и пројектима које је МОС финансирао путем јавних конкурса у 2019. години
5. Друге релевантне документе (истраживања о положају и потребама младих, расположивих извештаја других субјеката омладинске политике, као и извештаја

међународних партнера са којима је МОС сарађивао на спровођењу омладинске политике током 2019. године)

6. Доступне секундарне податке из званичних статистичких база државних институција

Ограничења у процесу креирања извештаја могу се поделити у две групе. Прва група је условљена пандемијом вируса КОВИД-19 је у одређеној мери успорила процес прикупљања података и онемогућила пројектни тим да реализацијом директних интервјуа/фокус група добије допунске информације и виђење кључних фактора који су утицали на спровођење омладинске политике у претходној години. Друга група ограничења представља заправо проблеме који проистичу из непостојања доступних извештаја носилаца активности омладинске политике и непостајање података на основу којих би се могли верификовати индикатори дефинисани АП НСМ.

1.4. Праћење јавних политика које се односе на младе

Праћење (eng. *monitoring*) јавних политика представља континуирани систематски процес прикупљања података пре и током имплементације одређене интервенције са циљем праћења прогреса у остваривању постављених циљева (OECD, 2002)¹. Оно пружа креаторима политика, али и осталим заинтересованим странама, корисне информације о томе да ли и у којој мери постоји одступање од постављених циљева. На тај начин праћење омогућава доношење информисаних одлука и корективних акција у случају одступања тренутног стања од планова (ЕС, 2014)². **Користи праћења** огледају се у следећем:

1. Процена и мерење одступања тренутног стања у вези са конкретном јавном политиком у односу на постављене циљеве
2. Добијање информација о прогресу спровођења одређене политике на националном и локалном нивоу, и информација о спровођењу праћења политике одређених стејкхолдера
3. Процена ресурса који се користе за потребе реализације одређене интервенције (материјалних, људских и финансијских) и подршка евентуалним корекцијама у вези са њиховом употребом
4. Пружање могућности осталим стејкхолдерима да учествују у процесу праћења имплементације одређене политике
5. Пружање података који се накнадно могу користити у процесу евалуације јавне политике

Праћење је континуиран процес који служи подизању ефикасности јавних политика. Оно може служити ситним побољшањима јавне политике током процеса њеног спровођења, за разлику од евалуације која пружа информације за унапређење будућих планова и побољшање ефеката спровођења јавних политика. Мониторинг и евалуација су повезани процеси, стога спровођење евалуације веома тешко може бити успешно без квалитетног праћења прогреса имплементације јавне политике. Овим процесима подиже се квалитет спровођења јавне политике, али се и добијају корисне информације којима се унапређује систем планирања и спровођења политика у будућности. Стога су оне потребне не само као **механизам контроле**, већ и као својеврстан **фактор учења и изградње институционалних капацитета**.

¹ OECD, (2002). <https://www.oecd.org/development/evaluation/2754804.pdf>

² European Commission, (2014). Guidance on Monitoring and Evaluation, https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2014/working/wd_2014_en.pdf

Закон о планском систему Републике Србије (Службени гласник 30/2018) дефинише праћење спровођења јавних политика као прикупљање и анализу података током спровођења јавних политика, односно њихових мера, како би се утврдило да ли се остварују утврђени циљеви, као и да ли се предвиђене мере и активности спроводе по плану и ефикасно. Закон праћење јавних политика третира делом система управљања јавних политика, односно једном од фаза тог процеса који подразумева и анализу, координацију, спровођење, вредновање, извештавање, итд. Обавеза је у складу са законом, навођење у стратешком документу институције чија је одговорност праћење спровођења документа јавне политике. Праћење спровођења конкретних мера и активности врши се преко квантитативних и квалитативних показатеља за мерење ефеката јавних политика који се најчешће дефинишу у самом стратешком документу и/или пратећем акционом плану. У складу са извештајима о праћењу акциони план се може кориговати како би се мере прилагодиле остварењу циљева.

Министарство омладине и спорта већ дуги низ година креира стратешке документе на начин да се веома јасно види веза између постављених циљева и активности које би требале да доведу до њиховог остварења. Стога су захтеви постављени Законом о планском систему у контексту постојања квалитативних и квантитативних показатеља за мерење ефеката у великој мери инкорпорирани у стратешки оквир спровођења омладинске политике. Стратегије НСМ 2015-2025. године дефинише девет стратешких циљева омладинске политике. Сваки од циљева подељен је на специфичне циљеве (укупно 41), а за остварење сваког од њих, потребно је спровести неколико активности. За праћење остварења како специфичних циљева, тако и активности користе се индикатори, који се у великој мери могу оценити релевантним и мерљивим. Стога се сам документ може оценити као веома разуђен, логично структуриран и у великој мери дефинисан на начин да прати захтеве Закона о планском систему и сличних докумената који се спроводе у области омладинске политике у земљама Европске Уније. Оно што је свакако последица креирања оваквог типа стратешких докумената је неопходност ангажовања великог броја људи који ће пратити имплементацију активности и степен реализације појединих индикатора. Истовремено, а имајући у виду да повезаност стратешких и специфичних циљева, потребно је све активности које се односе на праћење реализације повезати у један систем за управљање и праћење омладинске политике. На тај начин би напор уложен у креирање једног оваквог документа и средства која се улажу у сектор омладине могла у потпуности да дају жељене резултате.

1.5. Резиме

Праћење реализације активности предвиђених АП 2018-2020. за 2019. годину указује да МОС наставља праксу спровођења омладинске политике у складу са дефинисаним стратешким оквиром. НСМ за период 2015-2025. представља веома разуђен стратешки документ са великим бројем специфичних циљева, индикатора за њихово праћење, активности и одговарајућих индикатора активности.

Током 2019. године највећи број активности је реализован у складу са планом. Оцена реализације постављених индикатора активности била је на нивоу од преко 80% код готово свих стратешких циљева. Изузетак представља Стратешки циљ 3. *Активно учешће младих жена и мушкараца у друштву* код којег је проценат реализације око 75%.

Када се посматра реализација индикатора специфичних циљева, може се приметити да је највећи број индикатора забележио побољшање током 2019. године. Неки од кључних

индикатора који показују положај младих на тржишту рада (запосленост, НЕЕТ стопа, јачање капацитета одласцима на праксу код послодаваца, итд.) побољшани су у посматраном периоду. Ипак, потребно је истаћи да постоји велики број индикатора специфичних циљева који указују на проблеме у низу области који постоје већ дужи низ година (информисаност, активно учешће у друштвеном и политичком животу, креирање културних садржаја, итд.) које је потребно решавати бољом имплементацијом постојећих мера и разматрањем имплементације нових.

Сprovedено праћење реализације активности НСМ у 2019. години указује на одређене проблеме које је потребно решавати у наредном периоду како би се побољшала ефективност омладинске политике. Кључни проблеми у процесу праћења односе се на амбициозно велики број постављених циљева и индикатора за њихово праћење који не прати капацитете МОС у области омладинске политике када је број запослених у њеном спровођењу у питању. За одређен број постављених индикатора чак не постоје извори за праћење или се не прате на континуираној основи.

У наставку следи сет препорука за побољшање управљања мерама омладинске политике:

1. Дефинисање стратешких приоритета, специфичних циљева и индикатора у складу са реалним капацитетима МОС
2. Јачање капацитета МОС за имплементацију и праћење омладинске политике
3. Унапређење система праћења омладинске политике
4. Унапређење координације МОС са осталим актерима омладинске политике
5. Наставак редовног спровођења истраживања о потребама младих и јачање праксе креирања мера омладинске политике у складу са истраживачким налазима

2. ОЦЕНА НИВОА РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА

У циљу прикупљања података о процени нивоа реализације „Акционог плана за спровођење Националне стратегије за младе за период од 2018. до 2020. године“ за 2019. годину, тим Института економских наука (ИЕН) заједно са представницима Министарства омладине и спорта Владе Републике Србије (МОС) конципирао је **Упитник за праћење спровођења активности омладинске политике** који је МОС послао свим релевантим представницима укљученим у реализацију активности АП. Укупно је достављено **73 упитника** попуњена од стране одговарајућих представника Министарства, Канцеларија за младе (22 локалне самоуправе), као и других домаћих и међународних организација, организација цивилног друштва, удружења младих и донатора, који представљају најважније актере у праћењу и реализацији АП (списак подносиоца извештаја налази се у прилогу овог документа). На основу прикупљених примарних података из упитника урађена је анализа годишњег напретка у реализацији Акционог плана за спровођење Националне стратегије за младе за 2019. годину. Приликом спровођења анкете идентификовани су одређени проблеми, који проистичу из недовољне спремности/заинтересованости релевантних представника да изнесу конкретне податке у вези са темама које су биле предмет истраживања (нпр. конкретни подаци о индикаторима реализације појединих активности), што је накнадно отежало доношење закључака у вези са постигнутим резултатима.

Успешно спровођење омладинске политике подразумева специфичне типове интервенција у низу различитих области – безбедност, образовање, јавно здравље, запошљавање, итд. Очигледно је да такве интервенције мора спроводити велики број актера, од којих сваки има различити приступ, могућности, капацитете, а понекад и различите приоритете. Због тога омладинска политика захтева интердисциплинарни приступ. Овде желимо да истакнемо да на испуњење циљева овако захтевног Акционог плана утичу и друга Министарства и државне институције, домаће и међународне организације, кроз реализацију и финансирање активности које доприносе испуњености циљева Акционог плана, понекад и без знања МОС као носиоца већине активности на пољу омладинске политике. Мада је спровођење пројеката омладинске политике од стране већег броја актера углавном корисно и треба га системски усмеравати и подстицати, понекад не постоје адекватни извештаји о тим активностима и постигнутим резултатима. То је у одређеној мери поставља као ограничење тиму ИЕН приликом доношења оцена о тренутном стању у вези са појединим стратешким циљевима. МОС као надлежна институција за спровођење и реализацију АП свакако треба да узме у обзир ову чињеницу, приликом доношења коначне оцене о нивоу реализације Акционог плана, те да настави да ради на повезивању различитих актера омладинске политике и добијању података о реализацији активности.

Пројектни тим ИЕН, приликом оцене испуњености Акционог плана узимао је у обзир искључиво податке из достављених упитника, извештаја достављених од стране МОС и сазнања до којих је дошао путем интервјуа са релевантним представницима омладинског сектора као и експертска знања чланова пројектног тима ИЕН.

Процена нивоа реализације АП рађена је из два дела. У првом делу, прикупљени подаци о реализованим активностима, као и сазнања до којих се дошло од представника омладинског сектора, разврставане по планираним активностима у Акционом плану за сваки од специфичних циљева. На основу планираних и остварених резултата сваке активности појединачно је процењен степен њихове испуњености (нпр. ако је за активност 3.3.1.2. Подржати укључивање младих волонтера у краткорочне и дугорочне волонтерске програме постављен индикатор „12.000 младих жена и мушкараца је подржано“, те се на бази достављених информација у

извештајима утврди да је то и урађено, тада та активност аутоматски добија 100% нивоа реализације. Уколико је на бази достављених извештаја утврђено да је подржано 6.000 младих жена и мушкараца, индикатор реализације дате активности је процењен на нивоу од 50%). У разматрање су узети искључиво очекивани и постигнути резултати постављених индикатора за активности (где се то тачно могло утврдити). За оне активности код којих се степен испуњености није могао прецизно утврдити, стављена је напомена да „нема података“. У другом делу процене, дата је сумарна оцена испуњености свих стратешких циљева. Степен испуњености стратешких циљева је рађен на основу процента испуњености постављених индикатора за сваку појединачну активност. Овде је битно да напоменемо да проценат испуњености стратешких циљева представља аритметички просек процената испуњености свих активности у оквиру сваког специфичног циља. У просек су узете су обзир само активности код којих се могао прецизно утврдити проценат реализације индикатора, а за активности код којих није било могуће утврдити да ли су реализоване нису ушле у аритметички просек.

Планирана средства за реализацију активности нису разматрана у нашој анализи из разлога што се из достављених упитника не могу видети утрошена средства за већину активности. Осим тога, проблем за праћење утрошених средстава представља и преклапање пројеката у достављеним извештајима као и проблема што се једним пројектом често реализује више активности. Сабирањем ових средстава дошло би до преклапања средстава чиме би се створила погрешна слика о стварном износу утрошених средстава.

2.1. Приказ реализованих активности по стратешким и специфичним циљевима

Приказ реализованих активности према стратешким и специфичним циљевима показује да су испуњени сви циљеви и спроведена већина активности дефинисана АП планом, док за поједине активности није било могуће утврдити ниво реализације. У наставку који следи дат је преглед испуњености индикатора активности за сваки појединачни специфични циљ у оквиру стратешких циљева.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 1: УНАПРЕЂЕНА ЗАПОШЉИВОСТ И ЗАПОСЛЕНОСТ МЛАДИХ ЖЕНА И МУШКАРАЦА

У оквиру **специфичног циља 1.1.** *Развијене услуге и механизми који поспешују запошљивост и запосленост младих кроз међусекторску сарадњу* реализоване су све планиране активности и остварени су резултати планирани Акционим планом.

У оквиру **специфичног циља 1.2.** - *Повећана усклађеност знања, вештина и компетенција које се стичу у процесу целоживотног учења са потребама тржишта рада*, од 6 планираних активности реализовано је 5. Тачније, уочљиво је да активност 1.2.2.1. *Успоставити Национални програм стручних пракси уз међусекторску координацију и сарадњу са представницима послодаваца на спровођењу и евалуацији* није реализована.

У оквиру **специфичног циља 1.3.** - *Омогућени подстицајни услови за развој предузетништва младих од 9 планираних активности* реализовано је 6, док за 3 активности није било могуће утврдити степен реализованости из достављених извештаја.

У оквиру **специфичног циља 1.4.** - *Развијен функционалан и оджив систем каријерног вођења и саветовања младих* реализоване су све планиране активности, али за 4 активности

није било могуће утврдити степен реализованости из достављених извештаја.

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора	
1.1. Развијене услуге и механизми који поспешују запошљивост и запосленост младих кроз међусекторску сарадњу	1.1.1. Представници привредног и омладинског сектора су укључени у развој услуга и механизма који поспешују запосленост и запошљивост младих	1.1.1.1. Подржати унапређење јавних политика које омогућавају да представници привредног и омладинског сектора буду укључени у креирање услуга (секторска већа, представници привреде учествују у раду локалних савета за младе, представници младих учествују у раду локалних савета за запошљавање) и механизма који поспешују запосленост и запошљивост младих	Израђена препорука и модел за ЈЛС о укључивању младих у процесе	100,00%	
			70 ЈЛС је укључило младе у савете за запошљавање	82,86%	
		1.1.1.2. Подржати развој и имплементацију међусекторских услуга које поспешују стопу активности, запошљивост и запосленост младих на локалном нивоу	100 ЈЛС има развијене програме са НСЗ	100,00%	
	1.1.2. Унапређени постојећи и креирани нови програми који поспешују запошљивост и запосленост младих	1.1.2.1. Унапредити постојеће активне мере запошљавања младих, са посебним фокусом на пакет за младе	Развијена су и реализована два референтна модела локалне иницијативе за запошљавање младих	132.000 младих жена и мушкараца су обухваћени активним мерама и програмима (44 000 годишње)	100,00%
				Реализована 3 годишња програма професионалне рехабилитације и запошљавања младих особа са инвалидитетом	100,00%
		1.1.2.2. Подржати унапређивање и креирање нових програма за преквалификацију и доквалификацију	60 подржаних програма	100,00%	
		1.1.2.3. Унапредити постојеће и креирати нове програме преко којих млади стичу практична знања, вештине и компетенције које су неопходне на тржишту рада	Развијен модел и платформа за организацију виртуелних пракси	60 подржаних активности/пројеката којим се стичу практична знања, вештине и компетенције	100,00%
				6 подржаних програма	100,00%
		1.1.2.4. Обезбедити унапређивање постојећих и креирање нових програма који подстичу активитет младих жена, као и младих из осетљивих друштвених група и младих из NEET групе	30.000 младих жена и мушкараца који су учествовали у програмима	10.000 младих жена и мушкараца из осетљивих друштвених група и младих жена и мушкараца из NEET групе	100,00%
				6 подржаних програма	100,00%
		1.1.3. Подржан развој, примена и промоција	1.1.3.1. Подржати промоцију примера добре праксе младих који су прошли програме који подстичу запошљивост	15 подржаних промотивних активности/пројеката	100,00%

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
	активности које подстичу запошљивост и запосленост младих	и запосленост младих путем медија и друштвених мрежа 1.1.3.2. Подржати развој и примену програма и вршњачке едукације који подстичу активност младих	9 подржаних активности/пројеката	100,00%
1.2. Повећана усклађеност знања, вештина и компетенција које се стичу у процесу целоживотног учења са потребама тржишта рада	1.2.1.Послодавац и други релевантни актери активно и континуирано учествују у креирању и спровођењу концепта целоживотног учења	1.2.1.1. Подржати активно укључивање послодаваца и других релевантних актера у креирање и спровођење наставних планова и програма средњег образовања (секторска већа)	300 послодаваца су активно укључени	100,00%
			250 средњих стручних школа су активно укључиле послодавце	43,60%
		1.2.1.2. Унапредити механизме подршке послодавцима и другим релевантним актерима који спроводе програме целоживотног учења младих (реални сусрети, обуке за дефицитарна занимања, праксе, итд.)	300 подржаних послодаваца и других релевантних актера	29,67%
			10.000 младих жена и мушкараца је учествовало у програмима	15,99%
			900 младих жена и мушкараца је обухваћено обукама за дефицитарна занимања	32,11%
	1.2.2.Унапређени су услови и механизми за спровођење стручних пракси и других облика стицања радног искуства	1.2.2.1. Успоставити Национални програм стручних пракси уз међусекторску координацију и сарадњу са представницима послодаваца на спровођењу и евалуацији	Креирана препорука о елементима квалитета стручних пракси	0,00%
		1.2.2.2. Развити стимулативне мере за пружање стручне и радне праксе уз постојање финансијске надокнаде	Развијене 2 стимулативне мере	100,00%
		1.2.2.3. Развити модел подршке послодавцима и организацијама цивилног друштва које спроводе и развијају механизме за спровођење других облика стицања радног искуства	3 ОЦД спроводе и развијају механизме 9.000 младих је прошло други вид стицања радног искуства	66,67%
	1.2.3. Пружање подршке програмима који омогућавају младима стицање практичних знања, вештина и компетенција	1.2.3.1. Обезбедити подршку програмима који омогућавају младима да стичу практична знања, вештине и компетенције	60 подржаних активности/пројеката	100,00%
	1.3. Омогућени подстицајни услови за развој предузетништва младих	1.3.1. Створен подстицајни оквир јавних политика који дефинише предузетништво младих и његово окружење	1.3.1.1. Подржати усвајање законских и подзаконских аката који препознају, олакшавају и подстичу предузетништво младих и поједностављују процедуре за младе предузетнике у првим годинама пословања	3 подржане активности/пројекта за припрему иницијатива предлога мера
1.3.1.2. Развити механизме за финансијску подршку младима при покретању сопственог бизниса, посебно финансирањем Startup, социјалног и иновативног предузетништва, као и различитим видовима удруживања у руралним подручјима			3 подржана програма	100,00%
			30 подржаних активности/пројеката	100,00%
1.3.1.3. Развити афирмативне мере			3 подржана програма	100,00%

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
		намењене младим женама које желе да постану предузетнице, посебно у руралним и мање развијеним подручјима	20 подржаних активности/пројеката	100,00%
	1.3.2. Постоје механизми за стицање предузетничких знања и вештина и финансијске писмености у оквиру образовања	1.3.2.1. Подржати институционализовање ученичке компаније као практичног вида учења предузетништва	250 школа спроводи програм ученичке компаније	50,41%
		1.3.2.2. Пружити подршку програмима и сервисима ОЦД које подстичу стицање предузетничких знања и вештина (посебно у креативној индустрији и пољопривреди) и финансијске писмености младих	36 подржаних активности/пројеката	25,00%
		1.3.2.3. Подржати увођење програма Пасоша предузетничких вештина на националном нивоу	100 компанија препознаје Пасош	Нема података
			4.000 младих жена и мушкараца користи програм Пасоша	Нема података
			500 младих жена и мушкараца је ушло у процес добијања Пасоша	Нема података
	1.3.3. Развијени одрживи програми дугорочне подршке младима који се одлучују на самозапошљавање	1.3.3.1. Пружити подршку отварању локалних бизнис инкубатора (ЛБИ) за пружање бизнис старт- ап подршке и пружање менторске подршке кроз различите моделе међусекторске сарадње, посебно у области пољопривреде, руралног развоја и креативним индустријама	15 подржаних ЛБИ	80,00%
	1.3.4. Створени су услови за развој социјалног предузетништва младих засновани на друштвеном разумевању и подршци предузетништву и иновативности	1.3.4.1. Подржати активности које повезују иновативност, социјално предузетништво и друштвено одговорно пословање и отварање социјалних предузећа	30 подржаних активности/пројеката	100,00%
		1.3.4.2. Обезбедити развој предузетничке културе код младих, информисања о примерима добре праксе младих предузетника и позитивног утицаја на друштво и заједницу	36 подржаних активности/пројеката кроз програме	100,00%
1.4. Развијен функционалан и оджив систем каријерног вођења и саветовања младих	1.4.1. Унапређен национални оквир за КВиС	1.4.1.1. Подржати активности упознавања младих са подршком коју могу добити у КВиС	6 подржаних активности/пројеката	100,00%
			120.000 младих жена и мушкараца је укључено	Нема података
		1.4.1.2. Подржати развој иновативних алата, метода и техника у области КВиС прилагођених потребама младих жена и мушкараца	3 алата, метода и техника подржано	100,00%
	1.4.2. Развијен механизам за континуирано спровођење и унапређивање стандарда и програма КВиС младих	1.4.2.1. Унапредити програме и методологију КВиС за студенте	3 програма унапређена у складу са стандардима услуга КВиС	100,00%
			Више од 50% студената позитивно оцењује услугу	Нема података
		1.4.2.2. Обезбедити развој постојећих и стварање нових програма КВиС за младе у систему средњег образовања	Усвојена под законска акта у вези програма КВиС у систему дуалног образовања	100,00%

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора	
		1.4.2.3. Унапредити стандарде КВиС младих	Усвојен под законски акт о стандардима услуга КВиС	100,00%	
		1.4.2.4. Подржати унапређење постојећих и развој нових програма КВиС за незапослене младе ван система образовања, као и младе из осетљивих група	1.500 младих жена и мушкараца је добило услугу КВиС	100,00%	
	1.4.3. Повећан број центара за КВиС који пружају услуге младима и локалних тимова за КВиС младих	1.4.3.1. Подржати оснивање нових центара и тимова за КВиС при школама, факултетима, универзитетима, удружењима која спроводе омладинске активности и КЗМ	9 подржаних нових центара	Нема података	
			5.000 младих жена и мушкараца добијају услуге КВиС од стране нових центара	Нема података	
		1.4.3.2. Развити активности међусекторских партнерстава на локалном нивоу у циљу пружања услуга КВиС младима активности међусекторских партнерстава на локалном нивоу у циљу пружања услуга КВиС младима	10 развијених међусекторских партнерстава	Нема података	
			1.4.3.3. Пружити подршку успостављању локалних тимова који пружају услуге КВиС младима из осетљивих друштвених група	15 спроведених активности/пројеката	100,00%
	1.500 младих жена и мушкараца из друштвено осетљивих група добијају услуге	53,00%			
	1.4.4.Континуира на примена програма, стандарда и услуга КВиС у оквиру образовних институција	1.4.4.1. Подржати примену програма и методологије КВиС за студенте у Србији, уз коришћење успостављених стандарда КВиС	20 спроведених активности/пројеката у складу са стандардима	100,00%	
			1.4.4.2. Обезбедити примену програма КВиС за младе у систему средњег образовања, уз коришћење успостављених стандарда КВиС	200 средњих школа има формиране тимове за КВиС који примењују стандарде	100,00%
		1.4.4.3. Подржати обуке и континуирано усавршавање наставника и стручних сарадника за пружање услуга КВиС	30 подржаних програма обуке	20,00%	
	600 наставника чланова школских тимова прошло програм обуке		20,00%		
	1.4.5. Обезбеђена је континуирана примена програма, стандарда и услуга КВиС ван образовних институција	1.4.5.1. Подржати активности КВиС за незапослене младе ван система образовања, као и младе из осетљивих група, уз коришћење успостављених стандарда КВиС	12 подржаних активности/пројеката	100,00%	
			3.000 младих жена и мушкараца су добили услугу КВиС путем ових активности	100,00%	
	УКУПАН % ОСТВАРЕНОСТИ ИНДИКАТОРА ЗА СТРАТЕШКИ ЦИЉ 1				82,05%

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 2: УНАПРЕЂЕН КВАЛИТЕТ И МОГУЋНОСТИ ЗА СТИЦАЊЕ КВАЛИФИКАЦИЈА И РАЗВОЈ КОМПЕТЕНЦИЈА И ИНОВАТИВНОСТИ МЛАДИХ

У оквиру **специфичног циља 2.1.** - *Обезбеђени су услови за развој креативности, иновативности и иницијативе младих и стицање компетенција у оквиру целоживотног учења* реализоване су све активности, сем за активност 2.1.2.1. Подржати активно учешће представничких тела ученика и студената у развоју програма рада школе и студијских

програма није било података о степену реализацију у достављеним извештајима.

У оквиру специфичног циља 2.2. - *Унапређен је квалитет и доступност омладинског рада и обезбеђено његово препознавање* реализоване су све активности, док за активност 2.2.2.1. Креирати механизам за признавање компетенција стечених кроз омладински рад и препознавање занимања омладинског рада кроз НОК и Класификацију занимања није било могуће утврдити степен реализације због недостатка индикатора за праћење- Креиран механизам за пасош компетенција стечених кроз омладински рад.

У оквиру специфичног циља 2.3. - *Унапређене су могућности равноправног приступа образовању за све и подршка младима из осетљивих друштвених група* реализоване су све активности али за 2 активности није било могуће утврдити ниво реализације. Такође у оквиру **специфичног циља 2.4.-** *Омогућено препознавање и обезбеђена подршка развоју потенцијала надарених и талентованих младих* реализоване су све активности.

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора	
2.1. Обезбеђени су услови за развој креативности, иновативности и иницијативе младих и стицање компетенција у оквиру целоживотног учења	2.1.1. Унапређене су васпитне и педагошко – психолошко – дидактичко – методичке компетенције наставника и стручних сарадника у раду са младима	2.1.1.1. Подстаћи и подржати удружења која спроводе омладинске активности да развију и акредитују програме сталног стручног усавшавања наставника и стручних сарадника	3 подржане активности развијања и припреме програма	100,00%	
		2.1.2. Обезбеђено је континуирано унапређење наставе и ваннаставних активности кроз сарадњу образовних установа и субјеката омладинске политике	2.1.2.1. Подржати активно учешће представничких тела ученика и студената у развоју програма рада школе и студијских програма	50 подржаних представничких тела 300 подржаних активности/пројеката	Нема података Нема података
		2.1.2.2. Успоставити и подржати механизам сарадње удружења која спроводе омладинске активности и КЗМ са образовним институцијама при извођењу наставних програма	У 50 ЈЛС спроводи се сарадња школа са ОЦД и КЗМ	90,00%	
		2.1.2.3. Подржати програме који промовишу солидарност, разумевање, толеранцију, родну равноправност и принципе инклузивног друштва у оквиру ваннаставне активности	30 подржаних активности/пројеката 3.000 младих жена и мушкараца су учествовали у програмима, по полу	100,00% 81,00%	
	2.2. Унапређен је квалитет и доступност омладинског рада и обезбеђено његово препознавање	2.2.1. Унапређен квалитет програма омладинског рада и капацитети пружаоца услуга омладинског рада	2.2.1.1. Подржати истраживања о потребама младих жена и мушкараца	Спроведена 3 истраживања на националном нивоу	100,00%
			2.2.1.2. Обезбедити континуирано унапређивање и развој нових програма у	5 подржаних услуга/програма 5 подржаних нових услуга/програма	100,00% 100,00%

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора	
		складу са потребама младих и друштва	30 реализованих активности/пројеката	53,00%	
		2.2.1.3. Обезбедити континуирано праћење ефеката реализације програма омладинског рада у складу са развијеним стандардима за осигурање квалитета	Праћење ефеката реализације програма омладинског рада у складу са развијеним стандардима за осигурање квалитета континуирано се прати код 50 ОЦД	96,00%	
		2.2.2. Обезбеђено је препознавање и признавање омладинског рада као услуге која доприноси унапређењу положаја младих	2.2.2.1. Креирати механизам за признавање компетенција стечених кроз омладински рад и препознавање занимања омладинског рада кроз НОК и Класификацију занимања	Креиран механизам за пасош компетенција стечених кроз омладински рад	100,00%
		2.2.2.2. Утврдити потребе за развој услуга омладинског рада на локалном нивоу и запошљавање	2.2.2.2. Утврдити потребе за развој услуга омладинског рада на локалном нивоу и запошљавање	Креиране студије случаја за 3 области	67,00%
		2.2.2.3. Подржати активности професионализације делатности омладинског рада кроз формално и неформално образовање у складу са стандардима занимања омладинског рада	2.2.2.3. Подржати активности професионализације делатности омладинског рада кроз формално и неформално образовање у складу са стандардима занимања омладинског рада	Спроведене 2 обуке за професионализацију омладинског рада кроз неформално образовање	100,00%
2.3. Унапређене су могућности равноправног приступа образовању за све и подршка младима из осетљивих друштвених група	2.3.1. Развијени и примењени програми превентивног деловања ради смањивања броја младих који превремено напуштају школовање	2.3.1.1. Подржати програме за оснаживање представничких тела ученика и студената за пружање вршњачке подршке младима у ризику од напуштања школовања	12 ученичких/студентских парламената су прошли програме	Нема података	
		2.3.1.2. Развити програме превенције раног напуштања школовања и препознавања младих у ризику од напуштања школовања	30 средњих школа има развијен систем	76,70%	
		2.3.1.3. Подржати удружења која спроводе омладинске активности и Канцеларије за младе у пружању подршке младима у ризику од напуштања школовања	6 подржаних активности/пројеката	100,00%	
		2.3.2. Унапређени механизми практичне подршке младима из осетљивих група за образовање у складу	2.3.2.1. Подржати програме за обуку наставника и стручних сарадника за прилагођавање	15 подржаних активности/пројеката	100,00%

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
	са њиховим потребама	потребама младих из осетљивих друштвених група у складу са инклузивним принципима у образовању		
		2.3.2.2. Подржати програме сензибилизације наставника и родитеља за промену културолошких матрица које намећу лимитирајуће родне улоге	30 одржаних обука наставника у средњем и високом образовању	30,00%
			400 наставника су прошли обуке, по полу	Нема података
		2.3.2.3. Развити мрежу вршњачке подршке (менторство, вршњачка асистенција) образовању младих из осетљивих група	3 подржане активности/ пројеката	100,00%
		2.3.2.4. Унапредити програме подстицајних мера и механизме примене за укључивање и успешан наставак школовања младих из осетљивих група уважавајући социјалну димензију	200 младих жена и мушкараца су корисници подстицајних мера	100,00%
		2.3.3. Развијени механизми подршке младима који су напустили образовање да се врате у систем образовања и стекну квалификацију	2.3.3.1. Подржати успостављање програма учења на даљину и других савремених метода за повећање обухвата младих који су напустили или нису били укључени у формално образовање	20 подржаних успостављених активности/пројек ата
		2.3.3.2. Развијати програме подршке за наставак школовања младим родитељима, посебно младим мајкама	30 корисника мера подршке	100,00%
2.4. Омогућено препознавање и обезбеђена подршка развоју потенцијала надарених и талентованих младих	2.4.1. Препознати и подржати надарене и талентоване ученике, студенте и младе у развоју личних интересовања и потенцијала	2.4.1.1. Развити и унапредити програме подршке стручног развоја и усавршавања који омогућавају надареним и талентованим ученицима и студентима развој интересовања, креативности и иновативности	6 подржана програма	100,00%
		2.4.1.2. Подржати учешће талентованих и надарених ученика и	3 подржане активности/ пројекта	100,00%

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
		студената у постојећим и подржати развој нових научних, културних, спортских, техничко-технолошких и других активности	4.200 младих жена и мушкараца је учествовало	78,6%
	2.4.2. Обезбеђена је подршка образовању, усавршавању, запошљавању и вредновању постигнућа надарених и талентованих ученика и студената	2.4.2.1. Омогућити награђивање и стипендирање младих талената кроз даљи рад Фонда за младе таленте Републике Србије и унапређење других начина стипендирања и награђивања	4.200 награђених преко Фонда за младе таленте (2.100 жена) 5.200 стипендија преко Фонда за младе таленте (3.000 жена)	36,9% 54,3%
		2.4.2.2. Развијени програми промоције и подршке образовању младих жена у техничким и природним наукама	1.000 додељених стипендија	100,00%
		2.4.2.3. Омогућити континуирану подршку и субвенционисање истраживачког рада младих талената	Обезбеђена 3 нова програма подршке истраживачком раду	100,00%
УКУПАН % ОСТВАРЕНОСТИ ИНДИКАТОРА ЗА СТРАТЕШКИ ЦИЉ 2				87,98%

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 3: УНАПРЕЂЕНО АКТИВНО УЧЕШЋЕ МЛАДИХ ЖЕНА И МУШКАРАЦА У ДРУШТВУ

У оквиру **првог специфичног циља 3.1.** - Унапређен је правни и политички оквир за укључивање перспективе младих жена и мушкараца и учешће младих у процесима доношења одлука и развоју политика за младе реализована је 7 активности, док за две активности није било могуће утврдити ниво реализације.

У оквиру **специфичног циља 3.2.** - Успостављени су услови за изградњу капацитета и синергију у раду СОП и одрживи развој и укључивање већег броја младих удружења која спроводе омладинске активности од предвиђених 22 активности за 3 активности није било података за утврђивање степена реализације.

У оквиру **специфичног циља 3.3.** - Унапређени услови за волонтирање међу младима и за младе од 13 планираних активности, 11 активности је реализовано, а за две активности није било могуће утврдити степен реализације због недостатка података у достављеним извештајима. У оквиру **специфичног циља 3.4.** Повећано је учешће младих у заштити животне средине и одрживог развоја је реализовано свих 5 планираних активности.

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
3.1. Унапређен је правни и политички оквир за укључивање перспективе	3.1.1. Организације и институције препознају младе и различите категорије младих као посебну групу са својим правима и потребама	3.1.1.1. Израдити свеобухватну анализу правног и политичког оквира и праксе за учешће и активizam младих на националном, покрајинском и локалном нивоу	Израђена студија	100,00%

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
младих жена и мушкараца и учешће младих у процесима доношења одлука и развоју политика за младе		3.1.1.3. Формулисати критеријуме за родно осетљиво праћење развоја политика у којима су уврштене перспективе младих и представници младих	Урађена квалитативна анализа	Нема података
			Израђен модел функционалних критеријума	Нема података
		3.1.1.4. Обезбедити адекватну заступљеност (процент места) и ниво учешћа младих како би се постигла равноправност младих у процесима и телима	Израђене препоруке	100,00%
			Израђена анализа врсте и начина заступљености младих	100,00%
		3.1.1.5. Извршити измене и допуне Закона о младима како би се унапредило правно препознавање младих и укључивање перспективе младих у развој јавних политика	Израђен Нацрт закона о изменама и допунама Закона о младима којима се унапређује укључивање перспектива младих у развој јавних политика	0%
	3.1.2. Организације и институције креирају своју политику и посебне планове узимајући у обзир перспективе младих и укључујући младе	3.1.2.1. Подржати функционално и активно укључивање представника младих у рад и одлучивање јавних институција и организација на равноправној основи	Подржан рад Савета за младе	100,00%
			Унапређене смернице за укључивање младих	100,00%
		3.1.2.2. Развити смернице за омладински и родно одговорно буџетирање на свим нивоима	Урађена квалитативна анализа	0,00%
			Развијене и објављене смернице	0,00%
	3.1.3. ЈЛС креирају политику за младе на основу реалних потреба младих на локалном нивоу и доступних ресурса за рад са младима	3.1.3.1. Подржати израду, реализацију, праћење и евалуацију локалних акционих планова (ЈАП) уз активно учешће младих у процесима и одлукама	Урађена квалитативна анализа	0,00%
Развијен механизам структурираног дијалога по међународним стандардима			Развијене и објављене смернице	0,00%
Развијен механизам структурираног дијалога по међународним стандардима			70% ЈЛС има ЈАП	59,33%
	Укључити младе мушкарце и жене на равноправној основи у процес развоја, имплементације, праћења и евалуације ЈАП-ова	50% ЈЛС је успешно реализовало ЈАП	100,00%	
		70% ЈЛС је укључио младе у процес развоја, имплементације, праћења и евалуације ЈАП-ова	43,13%	
2. Успостављени су услови за изградњу капацитета и синергију у раду СОП и одрживи развој и укључивање већег броја младих удружења која спроводе омладинске активности	3.2.1. Развијен механизам координације процеса и изградње капацитета СОП за реализацију НСМ	3.2.1.1. Унапредити административне и оперативне капацитете надлежног министарства за спровођење Стратегије	Праћење спровођења НСМ је унапређено применом информационих технологија које укључују родно осетљиве индикаторе	0,00%
			6 подржаних активности/пројеката	100,00%
		3.2.1.2. Развити програме обуке субјеката омладинске политике за развој и реализацију омладинске политике и НСМ	450 обучених младих жена и мушкараца	35,78%
		3.2.1.3. Обезбедити развој капацитета субјеката омладинске политике за праћење и извештавање о реализацији НСМ	9 подржаних обука	100,00%
			270 СОП је прошло обуке	46,00%

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
		3.2.1.4. Подржати развој капацитета младих да као изабрани представници младих учествују у процесима развоја политика и доношењу одлука, на свим нивоима и међународном нивоу	9 подржаних обука	100,00%
		3.2.1.5. Утврдити све СОП који доприносе реализацији НСМ	270 СОП је прошло обуке	46%
		3.2.1.6. развити тематско годишње планирање реализације циљева НСМ, којим би се одређена тема ставила у фокус јавности и постигла синергија у раду	Евидентирани сви СОП са извршеном проценом доприноса	Нема података
		3.2.1.7. Обезбедити развој и реализацију Агенди за младе у оквиру министарстава којима се дефинишу активности које министарства реализују за младе	3 тематска планирања	100,00%
		3.2.1.8. Подржати измену Закона о младима којом би се обезбедило редовно извештавање Савета замладе и јавности о напретку у спровођењу НСМ и Агенди за младе	50% министарстава која спроводе омладинску политику је усвојио и примењује Агенду	Нема података
		3.2.2. Обезбеђена је подршка одрживом развоју удружења која спроводе омладинске активности	100% министарстава представљених у Савету за младе доставља извештаје Савету	60.0%
		3.2.2.1. Омогућити коришћење јавних простора удружењима која спроводе омладинске активности за реализацију програма за младе	50 простора је стављено у функцију омладинских активности	100,00%
		3.2.2.2. Обезбедити редовно административно и програмско финансирање рада и развоја репрезентативних савеза младих	Извршена анализа стања и упоредне праксе ради разматрања измена и допуна прописа којим је уређено финансирање удружења	Нема података
3.2.3. Успостављена је континуирана подршка програмима за спровођење активности укључивања младих у друштво	3.2.3.1. Омогућити континуирано финансирање програма удружења која спроводе омладинске активности који доприносе развоју друштва и омогућавају активно учешће младих	240 подржаних активности/пројеката	100,00%	
	3.2.3.2. Подржати програме за развој знања и вештина омладинских активиста за ефективан допринос друштву кроз рад постојећих удружења која спроводе омладинске активности	3 подржане активности пројекта	100,00%	
	3.2.3.3. Подржати активно укључивање младих из осетљивих група у рад удружења која спроводе омладинске активности и развој њихових компетенција	150 младих жена и мушкараца учествовало у активностима	100,00%	
	3.2.3.4. Подржати програме мотивисања младих жена и мушкараца за учешће у	12 подржаних ОЦД	100,00%	
		3 подржане активности/ пројекта	100,00%	

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора	
		политичком животу и изборним процесима			
		3.2.3.5. Подржати активности мотивисања и развоја капацитета за укључивање младих жена и мушкараца у рад националних савета националних мањина	3 подржане активности/ пројекта 60 младих жена и мушкараца су у Националним саветима националних мањина	100,00%	
		3.2.3.6. Подржати активности КЗМ усмерене на укључивање младих у друштво	60 подржаних активности/пројеката	65,00%	
	3.2.4. Изграђен је механизам подршке и мотивације СОП за сарадњу и умрежавање и заједничке активности		3.2.4.1. Подржати програме који омогућавају умрежавање субјеката омладинске политике и удруживање напора (синергију) на различитим нивоима и темама	3 подржане активности/ пројекта	100,00%
			3.2.4.2. подржати укључивање и чланство удружења која спроводе омладинске активности у међународним организацијама, учешће у међународним скуповима, процесима и телима	3 подржане ОЦД	100,00%
				Подржана 2 млада делегата у УН	100,00%
			3.2.4.3. Обезбедити подршку развоју програма који се реализују у партнерству између удружења које спроводе омладинске активности и у партнерству са КЗМ	90 подржаних активности/пројеката	100,00%
			3.2.4.4. Подржати развој и реализацију пројеката међународне сарадње	30 подржаних активности/пројеката	100,00%
	3.2.5. Унапређени су и иновирани приступи и комуникација удружења која спроводе омладинске активности са младима		3.2.5.1. Развити смернице за иновативне начине укључивања младих и мотивисање за активно учешће, које укључује родну перспективу и подстицајне мере за осетљиве групе младих	Развијене смернице	100,00%
			3.2.5.2. Подржати развој нових начина комуникације и канала комуникације удружења која спроводе омладинске активности са младима, са циљем укључивања нових активиста и чланова	6 подржаних активности/пројеката	100,00%
3.3. Унапређени услови за волонтирање међу младима и за младе	3.3.1. Обезбеђена подстицајна средина и подршка за развој волонтерских активности и волонтирање младих	3.3.1.1. Подржати волонтерске активности удружења која спроводе омладинске активности, КЗМ и неформалних омладинских група	600 подржаних волонтерских активности/пројеката	100,00%	
		3.3.1.2. Подржати укључивање младих волонтера у краткорочне и дугорочне волонтерске програме	12.000 младих жена и мушкараца је подржано	100,00%	
		3.3.1.3. Подстицати образовне, културне и спортске установе да препознају, подрже и	300 установа препознано и вреднује волонтирање младих	Нема података	

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
		вреднују волонтирање младих		
		3.3.1.4. Успоставити систем за препознавање и признавање вештина стечених волонтирањем при запошљавању и пратити његову ефикасност	Развијен систем	79,00%
		3.3.1.5. Подстицати међугенерациску сарадњу и укључивање младих из осетљивих група кроз волонтерске програме, пројекте и иницијативе	60 подржаних програма 600 младих жена и мушкараца волонтира	43,00% 100,00%
		3.3.1.6. Подржати програме волонтирања у ванредним ситуацијама	30 подржаних волонтерских сервиса за рад у ванредним ситуацијама	70,00%
	3.3.2. Волонтирање младих је препознато и подржано у развоју	3.3.2.1. Подржати умрежавање волонтерских центара и сервиса у оквиру удружења која спроводе омладинске активности и КЗМ	30 подржаних волонтерских центара	100,00%
		3.3.2.2. Подржати формулисање политике волонтирања на националном нивоу, унапређење законског оквира за волонтирање и развој стандарда волонтерског рада	Извршена анализа ефеката Закона о волонтирању и формулисање предлога за унапређење законског оквира	100%
		3.3.2.3. Развити родно осетљиве критеријуме за извештавање и мерење ефеката волонтирања	Извршена анализа постојећих и развијање предлога за недостајуће критеријуме	100,00%
	3.3.3. Оснажена удружења која спроводе омладинске активности и КЗМ за спровођење волонтерских програма и пројеката	3.3.3.1. Обезбедити примену стандарда волонтерског рада у активностима удружења која спроводе омладинске активности и КЗМ	Подржано 30 ОЦД који примењују стандарде	70,00%
		3.3.3.2. подржати обуке за удружења која спроводе омладинске активности и КЗМ о волонтерском менаџменту	Подржано 30 ОЦД и ЈЛС	Нема података
		3.3.3.3. подржати редовне, родно осетљиве евалуације програма волонтирања у оквиру удружења која спроводе омладинске активности и КЗМ	Подржано 30 ОЦД и ЈЛС	43,00%
		3.3.3.4. Подржати развој и рад волонтерских сервиса у оквиру удружења која спроводе омладинске активности и КЗМ	Подржано 30 ОЦД и ЈЛС	20,00%
	3.4. Повећано је учешће младих у заштити животне средине и одрживог развоја	3.4.1. Унапређене су могућности младих за учешће у процесима и одлукама о животној средини и одрживом развоју	3.4.1.1. Подржати успостављање сарадње између младих и тела ЈЛС надлежног за заштиту животне средине, укључивање младих у оснивање и рад зелених савета и израду локалних еколошких акционих планова	30 ЈЛС укључује младе у рад зелених савета
3.4.1.2. Подржати укључивање младих у консултативне процесе у области заштите			10 процеса укључује младе	100,00%

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
		животне средине и развој смерница за праћење процене утицаја на животну средину		
		3.4.1.3. Унапредити доступност информација о стању животне средине младима у сарадњи са субјектима омладинске политике	30 подржаних активности/пројеката информисаности	23,00%
		3.4.2. Обезбеђена је мултисекторска подршка програмима заштите животне средине и одрживог развоја које реализују СОП	3.4.2.1. Подржати субвенционисање омладинских предузетничких идеја са компонентом заштите животне средине кроз промоцију обновљивих извора енергије, екотуризма и других облика зелене економије	15 подржаних предузетничких идеја
		3.4.2.2. Подржати активности заштите животне средине које реализују субјекти омладинске политике и укључивање младих у реализацију програма заштите животне средине и одрживог развоја које спроводе међународне организације	6 подржаних активности /пројеката СОП	100,00%
УКУПАН % ОСТВАРЕНОСТИ ИНДИКАТОРА ЗА СТРАТЕШКИ ЦИЉ 3				75,56%

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 4: УНАПРЕЂЕНО ЗДРАВЉЕ И БЛАГОСТАЊЕ МЛАДИХ ЖЕНА И МУШКАРАЦА

У оквиру **специфичног циља 4.1.** - *Програми промоције здравља и превенције ризичног понашања младих су унапређени и доступни већем броју младих жена и мушкараца* реализоване су све предвиђене активности. Док у оквиру **специфичног циља 4.2.** *Створени услови за развој здравих стилова живота младих жена и мушкараца за једну активност није било могуће утврдити ниво реализованости, док су остале предвиђене активности реализоване.*

Све активности су реализоване у оквиру **специфичног циља 4.3.** - *Унапређени услови за рад са младима у здравственом ризику* и то са степеном реализације од 100%.

У оквиру **специфичног циља 4.4.** - *Унапређене мере за становање и осамостаљивање младих од 5 планираних активности за 3 није било богуће идентификовати степен реализације а док је само једна активност успешно реализована.* У оквиру **специфичног циља 4.5.** *Развијена одговорност младих жена и мушкараца према очувању животне средине* реализоване су све предвиђене активности.

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
4.1. Програми промоције здравља и превенције ризичног понашања	4.1.1. Стандардизовани програми и развијене услуге за превенцију здравља и	4.1.1.1. Израдити програме промоције здравља младих	1 подржан програм	100,00%
		4.1.1.2. Унапредити	3 подржана програма	100,00%

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
младих су унапређени и доступни већем броју младих жена и мушкараца	унапређење здравих стилова живота	програме и услуге превенције ризичног понашања код младих		
	4.1.2. Унапређена доступност програма за превенцију болести зависности младих	4.1.2.1. Подржати програме вршњачке едукације младих за превенцију болести зависности од психоактивних супстанци, игара на срећу и нових медија на локалном нивоу	6 подржаних активности/пројеката	100,00%
			6.000 младих жена и мушкараца корисника програма	100,00%
			3 подржане активности/ пројекта информисања	100,00%
			3 подржане активности /пројекта	100,00%
	4.1.3. Унапређена доступност програма за превенцију полно преносивих инфекција, ХИВ/сиде и очувања репродуктивног здравља	4.1.3.1. Подржати програме вршњачке едукације младих за превенцију полно преносивих инфекција, ХИВ/сиде и унапређење репродуктивног здравља	6 подржаних активности/пројеката	100,00%
			6.000 младих жена и мушкараца корисника програма	
			6 подржаних активности/пројеката	100,00%
			6.000 младих жена и мушкараца корисника програма	100,00%
	4.1.4. Унапређена доступност програма за очување менталног и општег здравља младих	4.1.4.1. Подржати програме едукације младих, родитеља и наставника за унапређење менталног и	2 подржана програма	100,00%

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
		општег здравља младих		
		4.1.4.2. Подржати програме правилне исхране и превенције гојазности код младих жена и мушкараца	3 подржане активности/пројеката	100,00%
4.2. Створени услови за развој здравих стилова живота младих жена и мушкараца	4.2.1. Унапређене политике и програми развоја здравих стилова живота младих жена и мушкараца	4.2.1.1. Унапредити јавне политике за финансирање програма за здраве стилове живота	2 нове / унапређене јавне политике које су уврстиле финансирање програма за здраве стилове живота	50,00%
	4.2.2. Унапређене могућности младих жена и мушкараца за квалитетно провођење слободног времена и учешће у спортиским и рекреативним активностима	4.2.2.1. Подржати развој и реализацију програма субјеката омладинске политике за развој здравих стилова живота	12 подржаних активности/пројеката	100,00%
		4.2.2.2. Подржати и развити програме спортских секција и других ваннаставних активности усмерених на развој здравља кроз животне вештине, са посебним освртом на младе жене	6.000 младих жена и мушкараца укључено је у активности 300 секција	83,00%
		4.2.2.3. Подржати активности увођења наставе физичког васпитања у курикулуме високошколских установа	Доступан курикулум	Нема података
		4.2.2.4. Подржати изградњу, санацију и адаптацију јавних простора и стављање у функцију квалитетног провођења слободног времена младих	90 јавних простора	100,00%
		4.3.1. Унапређена подршка младима у здравственом ризику	4.3.1.1. Развити стандарде и подржати услуге за младе у здравственом ризику	6 подржаних услуга
		4.3.1.2. Развити стандарде и	12 подржаних активности/пројеката	100,00%

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
		подржати програме подршке младима у здравственом ризику		
	4.3.2. Повећана сензибилизација институција које се баве младима у здравственом ризику	4.3.2.1. Унапредити програме сензибилизације представника институција и КЗМ за рад са младима у здравственом ризику	2 подржане активности/пројекта	100,00%
4.4. Унапређене мере за становање и осамостаљивање младих	4.4.1 Унапређене мере за решавање стамбеног питања младих	4.4.1.1. Развити субвенционисане мере за становање младих (субвенционисани кредити)	Развијене мере	100,00%
		4.4.1.2. Подстаћи изградњу непрофитних станова за младе	1 програм подржан	Нема података
		4.4.1.3 Подржати субвенционисане мере за решавање стамбеног питања младих парова и родитеља, уз посебне мере за младе самохране мајке	Подржан процес развоја мера	5,0%
	4.4.2. Унапређене мере за привремено становање младих	4.4.2.1 Развити мере подршке становању младих жена и мушкараца ван образовног система	Подржан процес развоја мера	Нема података
		4.4.2.2. Унапредити критеријуме за унапређење услова у ученичким и студентским домовима	Доступни критеријуми	Нема података
4.5. Развијена одговорност младих жена и мушкараца према очувању животне средине	4.5.1.Унапређени програми едукације младих, родитеља и наставника за заштиту животне средине, одрживи развој и климатске	4.5.1.1. Подржати обуке за вршњачке едукаторе за рад са младима на унапређењу животне средине, одрживом развоју и климатским променама	3 подржане активности/пројекта	100,00%
			60 едукованих вршњачких едукатора	100,00%

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
	промене	4.5.1.2. Подстаћи развој обука младих жена и мушкараца за отклањање и превазилажење ризика по здравље у случају ванредних ситуација	Програми се спровode у 20 ЈЛС 1.200 младих корисника програма	100,00%
	4.5.2. Унапређено информисање младих, родитеља и наставника о заштити животне средине, одрживом развоју и климатским променама	4.5.2.1. Развити активности информисања младих, родитеља и наставника за заштиту и унапређење животне средине, одрживи развој и климатске промене	9 подржаних активности/пројеката	100,00%
		4.5.2.2. Подржати активности усмерене на разумевање ризика по здравље узрокованих загађеном животном средином	9 подржаних активности/пројеката	100,00%
		4.5.2.3. Обезбедити обуке младих о превенцији и отклањању последица догађаја са катастрофалним последицама	9 подржаних активности/пројеката	100,00%
УКУПАН % ОСТВАРЕНОСТИ ИНДИКАТОРА ЗА СТРАТЕШКИ ЦИЉ 4				94,01%

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 5: УНАПРЕЂЕНИ УСЛОВИ ЗА РАЗВИЈАЊЕ БЕЗБЕДНОСНЕ КУЛТУРЕ МЛАДИХ

У оквиру **специфичног циља 5.1.** - Успостављено свеобухватно и континуирано образовање младих о безбедносним изазовима, ризицима и претњама и безбедном понашању су реализоване све активностима сем 5.1.1.2. Унапредити важеће критеријуме и стандарде према којима се спроводе програми везани за безбедност младих укључујући и родно засноване безбедносне ризике и претње није било података за одређивање степена реализације.

У оквиру **специфичног циља 5.2.** - Унапређени програми поштовања људских и мањинских права, родне равноправности, прихватања различитости, толеранције и неговања ненасилних начина комуникације реализоване су све планиране активности са процентом реализације од 100%.

Такође, реализоване су све планиране активности, са процентом остарености индикатора од 100%, у оквиру **специфичних циљева 5.3.** Унапређени програми ресоцијализације и реинтеграције у раду са младима који су учиниоци кривичних дела и прекршај и **5.4.** Унапређени програми рада са младима који су жртве насиља.

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
5.1. Успостављено и континуирано образовање младих о безбедносним изазовима, ризицима и претњама безбедном понашању	5.1.1. Успостављен је и уређен начин континуираног развијања безбедносне културе младих на свим нивоима рада са младима	5.1.1.1. Унапредити наставне и ваннаставне активности садржајима који омогућавају младима да стекну нова знања, вештине и способности из области безбедности	30% школа спроводе наставне и ваннаставне активности из области безбедности	40,00%
		5.1.1.2. Унапредити важеће критеријуме и стандарде према којима се спроводе програми везани за безбедност младих укључујући и родно засноване безбедносне ризике и претње	Развијени стандарди за спровођење програма	Нема података
		5.1.1.3. Подржати активности субјеката омладинске политике који промовишу безбедносну културу међу младима	15 подржаних активности/пројеката	100,00%
		5.1.1.4. Развити програме који ће младима омогућити да прођу систем обуке и оспособљавања за реаговање на безбедносне ризике и претње у њиховом непосредном окружењу	600 младих жена и мушкараца је обучено и оспособљено да реагују на безбедносне ризике и претње у њиховом непосредном окружењу	100,00%
	5.1.2. Развијени разноврсни и свеобухватни програми који се баве савременим безбедносним ризицима и претњама којима су	5.1.2.1. Подржати развој и реализацију програма са превентивним мерама и активностима усмерених ка умањењу ризика и претњи којима	6 подржаних активности/пројеката	100,00%

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
	млади изложени	су млади изложени		
		5.1.2.2. Унапредити постојеће и развити нове програме и активности који обухватају безбедносне ризике којима су млади изложени у саобраћају	6 подржаних активности/пројеката	100,00%
		5.1.2.3. Унапредити постојеће и развити нове програме и активности који обухватају ризике од различитих облика криминала и корупције	6 подржаних активности/пројеката	100,00%
		5.1.2.4. Развити програме који оснажују младе и развијају одређене вештине и способности како да адекватно реагују приликом природних катастрофа и елементарних непогода	3 подржане активности/ пројекта	100,00%
		5.1.2.5. Подржати програме који оспособљавају младе да препознају и адекватно реагују на дигитално насиље, тј. насиље које настаје применом информационе технологије	15 подржаних активности/пројеката (који укључују и ИТ едукативне кампање за промоцију корисне, креативне и безбедне употребе информационих технологија)	100,00%
		5.1.2.6. Развијати и унапредити програме превенције у области трговине људима/младима	3 подржане активности/ пројекта 300 младих жена и мушкараца укључено у програме	100,00%
		5.1.2.7. Развити и подржати активности за превенцију и сузбијање родно заснованог, сексуалног и партнерског насиља над младим женама	15 подржаних активности /пројеката 1.500 младих жена укључено у програме 1.500 младих жена укључено у програме 15 подржаних активности	33,00% 20,00%
	5.1.3. Унапређено је праћење и анализа безбедносних ризика и претњи и сарадња институционалних и ванинституционалних актера у заштити младих	5.1.3.1. Подржати истраживања и стручне анализе о безбедносним изазовима, ризицима и претњама којима су млади изложени (као и специфичне ризике за младе жене и мушкарце)	Перспектива безбедности младих жена и мушкараца укључена у истраживање о положају младих	100,00%
		5.1.3.2. Обезбедити сарадњу и синергију у раду институција на локалном нивоу ради заштите младих од безбедносних ризика и претњи	9 реализованих интерсекторских сарадњи	100,00%
		5.1.3.3. Развити нове начине комуникације у сајбер простору с	12 подржаних активности/ пројекта; Подржан рад	100,00%

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
		младима који имају проблем безбедносне природе, где су сви актери међусобно повезани и усмерени ка потребама младих	Националног контакт центра за безбедност деце на интернету — БИТ 19833;	
5.2. Унапређени програми поштовања људских и мањинских права, родне равноправности, прихватања различитости, толеранције и неговања ненасилних начина комуникације	5.2.1. Унапређени су програми рада с младима о социокултурним, верским, сексуалним и другим различитостима	5.2.1. 1. Подржати програме обуке наставника и омладинских радника о социокултурним, верским и другим различитостима	3 подржане активности/ пројекта	100,00%
		5.2.1. 2. Развити програме комуникације и сарадње између различитих друштвених група којима млади припадају	9 подржаних активности/пројекта	100,00%
		5.2.1.3. Подржати програме вршњачке едукације и интеркултуралног учења који промовишу толеранцију, разумевање и антидискриминацију	9 подржаних активности/пројекта	100,00%
			500 младих жена и мушкараца укључено	100,00%
	5.2.2 Млади су развили негативне ставове поводом ношења и злоупотребе оружја и оруђа и експлозивних направа у решавању проблема	5.2.2.1. Развијати програме који информишу младе о потенцијалним опасностима и смањују злоупотребу оружја, оруђа и експлозивних направа међу младима	9 подржаних активности/пројекта	100,00%
	5.3. Унапређени програми ресоцијализације и реинтеграције у раду са младима који су учиниоци кривичних дела и прекршај	5.3.1 Смањено насиље које врше млади	5.3.1.1. Подржати програме развоја вештина ненасилног решавања конфликта међу младима	3 подржане активности/ пројекта; 120 младих жена и мушкараца са развијеним вештинама организованог начина размене размишљења
5.3.1.2 . Развити посебне програме за рад са младима који су учиниоци родно заснованог насиља			3 подржане активности/ пројекта; 120 младих жена и мушкараца са развијеним вештинама организованог начина размене размишљења	100,00%
5.3.1.3. Обезбедити веће укључивање ванинституционалних актера у програме који на локалном нивоу развијају услуге ресоцијализације и реинтеграције младих који су били на заводским мерама			3 подржана програма/услуга ванинституционалних актера	100,00%
5.3.2 Унапређен рад са младима након извршене заводске мере или одслужене затворске казне		5.3.2.1. Успоставити механизме реинтеграције и подржати могућности запошљавања младих након извршене	3 подржане активности/ пројекта	100,00%

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
		заводске мере или одслужене затворске казне		
5.4. Унапређени програми рада са младима који су жртве насиља	5.4.1. Смањено насиље на штету младих	5.4.1.1. Подржати програме и обуке за развој вештина за реаговање на насиље на штету младих	3 подржане активности/ пројекта	100,00%
			300 младих жена и мушкараца укључено у програме	100,00%
	5.4.2. Унапређена је сарадња субјеката омладинске политике на креирању заједничких програма и активности за жртве насиља	5.4.2.1. Подржати програме субјеката омладинске политике усмерене на рад са младима који су жртве насиља	3 подржане активности/ пројекта	100,00%
УКУПАН % ОСТВАРЕНОСТИ ИНДИКАТОРА ЗА СТРАТЕШКИ ЦИЉ 5				92,04%

* број учесника у програму је далеко већи од задатог у индикатору

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 6: УНАПРЕЂЕНА ПОДРШКА ДРУШТВЕНОМ УКЉУЧИВАЊУ МЛАДИХ ИЗ КАТЕГОРИЈА У РИЗИКУ ОД СОЦИЈАЛНЕ ИСКЉУЧЕНОСТИ

Једна од активности није реализована у оквиру **специфичног циља 6.1.** - *Стварени су системски предуслови да млади у ризику од социјалне искључености буду адекватно препознати и подржани у укључивању у економске, друштвене и културне токове*, док осталих 4 планиране активности су реализоване са 100% остварености индикатора.

У оквиру **стратешког циља 6.2.** - *Повећана је доступност и обим активности превенције социјалне искључености младих у ризику* реализовано је 7 активности док за 2 активности није било могуће утврдити степен реализације. У оквиру **специфичног циља 6.3.** *Повећан је обухват младих у ризику од социјалне искључености који су корисници локалних сервиса и програма подршке* реализоване су све предвиђене активности, 3/3.

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
6.1. Стварени су системски предуслови да млади у ризику од социјалне искључености буду адекватно препознати и подржани у укључивању у економске, друштвене и културне токове	6.1.1. Успостављен ефикасан, родно осетљив систем препознавања различитих категорија младих у ризику од социјалне искључености у складу са ЕУ стандардима	6.1.1.1. Развити нови систем категоризације младих у ризику од социјалне искључености у складу са ЕУ стандардима	Развијен систем категоризације младих у ризику од социјалне искључености	0,00%
		6.1.1.2. Подржати реализацију истраживања о младима из различитих категорија у ризику од социјалне искључености	Перспектива укључена у истраживање о положају младих	100,00%
	6.1.2. Успостављен систем праћења и процене прилагођености програма младих жена и мушкараца у ризику од социјалне искључености	6.1.2.1. Развити родно осетљив механизам праћења и евалуације локалних програма намењених младима у ризику од социјалне искључености	Развијен родно осетљив механизам праћења	100,00%
			25 ОЦД укључено у процес	100,00%
	6.1.3. Успостављен систем акредитације програма и лиценцирања пружаоца услуга младима у ризику од социјалне искључености	6.1.3.1. Извршити стандардизацију услуга и програма намењених младима у ризику од социјалне искључености	Успостављено мултисекторско тело задужено за стандардизацију Креирана стандардизација услуга у складу са	100,00%

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
			принципима инклузивне омладинске политике	
6.2. Повећана је доступност и обим активности превенције социјалне искључености младих у ризику ⁴⁶	6.2.1. Програми за превентивну подршку младима у ризику од социјалне искључености спроводе се на локалном нивоу	6.2.1.1. Подржати успостављање локалних сервиса и развој програма за ефикасније саветовање и психолошку подршку младих у ризику од социјалне искључености	12 подржаних активности/ услуга	100,00%
		6.2.1.2. Подржати успостављање локалних сервиса и развој програма за унапређење радног ангажмана младих у ризику од социјалне искључености	10 подржаних активности/пројеката за развијање капацитета за запошљавање младих у ризику	100,00%
	6.2.3. Субјекти омладинске политике на локалном нивоу имају компетенције за рад на превенцији социјалне искључености младих	6.2.3.1. Подржати програме обуке представника институција и ОЦД које се баве превенцијом социјалне искључености младих	12 подржаних активности /пројеката обука	100,00%
			360 особа едуковано	100,00%
		6.2.3.2. Подржати програме информисања доносиоца одлука у јединицама локалне самоуправе на тему права и потреба младих у ризику од социјалне искључености	3 подржане активности/ пројекта информисања	100,00%
		6.2.3.3 Подржати програме обуке о родној равноправности и родној перспективи за представнике институција које се баве превенцијом социјалне искључености	12 подржаних активности/пројеката	100%
		360 особа едуковано	Нема података	
	6.2.4. Удружења која спроводе омладинске активности континуирано развијају и	6.2.4.1. Обезбедити подршку програмима удружења која спроводе омладинске активности на идентификовању потреба младих у ризику и развоју и реализацији адекватних програма	30 подржаних активности/пројеката	100,00%
		6.2.4.2. Успоставити партнерство и подржати удружења која раде са младима који су у ризику од социјалне искључености	Сви подржани програми спроводе се у партнерству	Нема података
	6.3. Повећан је обухват младих у ризику од социјалне искључености који су	6.3.1. Млади у ризику од социјалне искључености активно користе постојеће сервисе и програме	6.3.1.1 Подржати развој локалних сервиса за ефикасно, оптимално и благовремено информисање социјално искључених младих	Подржан развој 30 локалних сервиса

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
корисници локалних сервиса програма подршке и		6.3.1.2. Подржати активности континуираног истраживања степена коришћења постојећих услуга намењених младим женама и мушкарцима у ризику од социјалне искључености	Интегрисани подаци у главним истраживањима о видовима подршке	100,00%
	6.3.2. Запослени у институцијама система поседују компетенције за пружање адекватне подршке младима у ризику од социјалне искључености	6.3.2.1. Развити програме сензибилизације запослених у институцијама система у циљу ефикасније подршке младима у ризику од социјалне искључености	9 подржаних активности/пројеката обука	100,00%
			180 особа запослених у институцијама је едуковано	100,00%
УКУПАН % ОСТВАРЕНОСТИ ИНДИКАТОРА ЗА СТРАТЕШКИ ЦИЉ 6				85,70%

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 7: УНАПРЕЂЕНА МОБИЛНОСТ, ОБИМ МЕЂУНАРОДНЕ САРАДЊЕ МЛАДИХ И ПОДРШКА МЛАДИМ МИГРАНТИМА

У оквиру **специфичног циља 7.1.** *Побољшани су економски, културни и административни предуслови за мобилност младих жена и мушкараца* реализовано је 6 активности док за 4 активности није било података о испуљености индикатора. Док у осталим **специфичним циљевима 7.2., 7.3. и 7.4.** реализоване су све планиране активности.

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора	
7.1. Побољшани су економски, културни и административни предуслови за мобилност младих жена и мушкараца	7.1.1. Унапређени програми и сервиси материјалне подршке мобилности	7.1.1.1. Унапредити националне програме финансирања мобилности младих и међународне сарадње младих	15 подржаних активности/пројеката	100,00%	
	7.1.2. Унапређена је доступност програма подршке мобилности младих и обим коришћења програма међу младима	7.1.2.1. Подржати активности информисања младих о програмима подршке мобилности младих у активностима удружења која спроводе омладинске активности и КЗМ	9000 младих жена и мушкараца је информисано о могућностима за мобилност		100,00%
		7.1.2.2. Унапредити информисање младих о програмима подршке мобилности младих у образовном систему	70 ЈЛС у којима су дистрибуиране информације о стипендијама и другим моделима финансирања у оквиру школа		100,00%
		7.1.2.3. Унапредити доступност Европске омладинске картице као средства побољшања мобилности младих	65.000 младих жена и мушкараца користи Европску омладинску картицу		100,00%
	7.1.3. Унапређено је препознавање и промовисање мобилности младих код наставног		7.1.3.1. Организовати обуке за наставнике и стручне сараднике о сврси мобилности и доступним програмима мобилности	18 подржаних активности/пројеката информисања	100,00%
				27 активности/пројеката	100,00%

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
	особља, омладинских радника, родитеља и старатеља	7.1.3.2. Поспешити информисање родитеља и старатеља о сврси мобилности и доступним програмима мобилности	15 подржаних активности/пројеката информисања	100,00%
		7.1.4. Омогућена је техничка подршка мобилности младих и системско препознавање наученог током периода мобилности	7.1.4.1. Омогућити асистенцију младима у административним процедурама у оквиру рада контакт тачака за националне и међународне програме мобилности	Повећан броја младих жена и мушкараца који се обраћају контакт тачкама ради асистенције око административних услова, за 25%
		7.1.4.2. Обезбедити препознавање и примену Еуропаса (EUROPASS) 51 као посебног средства признавања квалификација стечених у неформалном или формалном образовању кроз мобилност	5 подржаних активности/пројеката обука	Нема података
			1000 младих жена и мушкараца едуковано да прикаже своје вештине и квалификације	Нема података
7.2. Обезбеђени су услови за повећање мобилности младих и унапређење међународне сарадње младих	7.2.1. Унапређена је регионална и међународна сарадња у области омладинске политике	7.2.1.1 Промовисати учешће младих у различитим програмима и пројектима регионалне и међународне сарадње у области омладинске политике	6.000 младих жена и мушкараца из Србије је пријављено за међународне догађаје, програме и сервисе, по полу	100,00%
	7.2.2. Обезбеђена је разноврсност и одрживост програма мобилности и међународне сарадње младих	7.2.2.1. Обезбедити реализацију међународних догађаја у Републици Србији од значаја за младе	15 подржаних догађаја	100,00%
			1.500 учесника догађаја по полу	100,00%
7.3. Унапређена је унутрашња мобилност младих ради запошљавања	7.3.1 Радна мобилност младих је препозната и подржана у оквиру програма подршке запошљавања	7.3.1 1. подржати сарадњу локалних информативних сервиса за младе са центрима за запошљавање у развоју боље комуникације могућности радне мобилности младих	40 ЈЛС у којима инфо сервиси пружају информације о расположивим радним местима и могућностима праксе ван своје општине у сарадњи са НСЗ	75,00%
			7.3.2. Развијен и примењен систем подршке приликом промене места боравка ради запошљавања	7.3.2.1. Стимулисати програме мотивисања младих на радну мобилност ка мање развијеним срединама и руралним подручјима
			300 младих жена и мушкараца су искористили програме	100,00%
			7.3.2.2.. Подстаћи развој додатних мера подршке за радну мобилност младих ка мање развијеним срединама и руралним подручјима	Предложене мере подршке за новозапослене у фирмама и предузетнике у мање развијеним срединама и руралним подручјима

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
7.4. Унапређена је превенција и борба против ирегуларних миграција младих жена и мушкараца и подршка младим мигрантима	7.4.1. Успостављено је праћење и анализа и регуларних миграција и унапређење прилагођених мера и програма	7.4.1.1. подржати дефинисање политика заснованих на добијеним подацима у сврху прилагођавања мера усмерених на превенцију и борбу са ирегуларним миграцијама.	3 подржане политике	66,67%
		7.4.1.2. Подржати утврђивање потреба и приоритета младих миграната ради унапређења прилагођености програма	Успостављена пракса укључивања миграната ради планирања и реализације програма који су им намењени	100,00%
	7.4.2. Развијена је програмска подршка програмима борбе и превенције ирегуларних миграција	7.4.2.1.Мапирати програме подршке младим мигрантима и програме превенција ирегуларних миграција	Израђена база подржаних програма	100,00%
		7.4.2.2. Подржати активности прихвата и рада са младим мигрантима на локалном нивоу	15 подржаних прихватних услуга	100,00%
		7.4.2.3. Подржати активности подизања свести младих о узроцима и последицама ирегуларних миграција у сврху јачања превенције и смањења дискриминације, узимајући у обзир Перспективе миграната	3 реализоване кампање који су укључиле перспективе миграната	100,00%
УКУПАН % ОСТВАРЕНОСТИ ИНДИКАТОРА ЗА СТРАТЕШКИ ЦИЉ 7				96,93%

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 8: УНАПРЕЂЕН СИСТЕМ ИНФОРМИСАЊА МЛАДИХ И ЗНАЊЕ О МЛАДИМА

У оквиру **специфичног циља 8.1.** *Младима је омогућен приступ потпуним, разумљивим и поузданим информацијама у складу са њиховим потребама* реализоване су све планиране активности док за 4 индикатора није било могуће утврдити оствареност.

У оквиру **специфичног циља 8.2.** *Медији пружају информације и креирају садржаје за младе и о младима у складу са потребама младих* је реализовано 5 од 6 планираних активности, док за једну активност није било могуће утврдити степен остварености.

У оквиру **специфичног циља 8.3.** *Медији пружају информације и креирају садржаје за младе и о младима у складу са потребама младих* реализоване су све активности, док за једну активност није било могуће утврдити тачан степен оствареност индикатора због непотпуних информација у извештајима.

У оквиру **специфичног циља 8.4.** *Знања о младима су заснована на релевантним подацима који се користе за планирање у свим областима и нивоима власти* од 8 планираних активности 2 активности нису реализоване: *Подржати формирање Националне мреже*

омладинских истраживача и Увести категорије младих у извештавања и пројекције статистичких завода и других истраживачких институција и организација.

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
8.1. Младима је омогућен приступ потпуним, разумљивим и поузданим информацијама у складу са њиховим потребама	8.1.1. Успостављен је повезан и координисан приступ информисању младих	8.1.1.1. Подржати учешће младих у идентификовању потреба (производњи и емитовању медијских), развоју информативних програма и сервиса, припремању и достављању информација и евалуацији услуга и програма	3 подржане активности/ пројекта који укључују младе у процес	100,00%
			3 подржане активности/ пројекта за развој медијске писмености код младих	100,00%
		8.1.1.2. Подржати развој ванинституционалних информативних програма и сервиса за младе на локалном нивоу	9 подржаних ванинституционалних програма и сервиса	100,00%
			30 ЈЛС у којима функционишу локални програми и сервиси	100,00%
		8.1.1.3. Успоставити сарадњу и координацију информативних програма и сервиса за младе на локалном нивоу са другим програмима, сервисима и структурама за младе	У 30 ЈЛС постоји сарадња са другим субјектима омладинске политике	100,00%
	8.1.2. Информативни програми и сервиси су прилагођени потребама свих младих	8.1.2.1. Подржати програме и сервисе у прилагођавању информација језику разумљивом младима и омогућавању информисања на језицима националних мањина	30 подржаних активности/пројеката које користе младима (минимум 15 активности/пројеката имају прилагођен језик националних мањина)	100,00%
		8.1.2.2. Подстицати и промовисати родно осетљив језик у информисању младих	3 подржане активности/ пројекта	100,00%
		8.1.2.3. Обезбедити подршку програмима и сервисима прилагођених осетљивим друштвеним групама који гарантују равноправност у приступу информацијама за све младе	3 подржана програма који су усмерени на информисање младих из осетљивих група	100,00%
	8.1.3. Информисање младих усклађено је са европским стандардима и независно од било	8.1.3.1. Развити и подржати примену стандарда и критеријума квалитета омладинског информативног рада у	Усвојени стандарди информисања младих у складу са Европском повељом	Нема података

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
	каког интереса	складу са Европском повељом о информацијама за младе		
		8.1.3.2. Дефинисати смернице за информисање младих путем интернета у складу са Европским принципима информисања младих путем интернета	Усвојене смернице за информисање младих путем интернета	100,00%
		8.1.3.3. Подржати активности јачања капацитета субјеката омладинске политике за примену стандарда и смерница о информисању младих у својим програмима и сервисима	60 програма и сервиса испуњавају стандарде	Нема података
8.2. Медији пружају информације и креирају садржаје за младе и о младима у складу са потребама младих	8.2.1. Информисање путем медија је унапређено и прилагођено младима уз развијену сарадњу са субјектима омладинске политике	8.2.1.1. Обезбедити праћење обима и врсте садржаја за младе у медијима и анализу прилагођености идентификованим потребама младих и темама од интереса	Спроведена анализа о садржајима за младе	100,00%
		8.2.1.2. Успоставити сарадњу и развити партнерство између носиоца програма и сервиса информисања младих и медија	15 успостављених партнерстава	100,00%
		8.2.1.3. Развити капацитете субјеката омладинске политике на свим нивоима за сарадњу са медијима у размени информација и прилагођавању информација младима	6 обука за субјекте омладинске политике о сарадњи са медијима 150 учесника активности	100,00%
		8.2.1.4. Омогућити подршку развоју медијских садржаја за младе усмерене на представљање младих у позитивном контексту, позитивне примере и достигнућа младих	15 реализованих медијских садржаја са позитивном поруком о младима	100,00%
	8.2.2. Унапређени капацитети и утврђене обавезе медија за информисање младих и укључивање младих	8.2.2.1. Подржати оснивање и рад омладинских редакција у медијима у чијем раду би учествовали млади и удружења која спроводе омладинске активности	Подржано оснивање 6 омладинских редакција	100,00%
	8.2.2.2. Подржати активности обуке новинара за	6 подржаних обука 90 учесника обука	Нема података	

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
		извештавање о младима, праћење младих и њихових потреба		
8.3. Млади имају адекватан приступ и знање за коришћење нових технологија и интернета	8.3.1. Младима је омогућен несметан дневни приступ новим технологијама и интернету	8.3.1.1. Омогућити свакодневни бесплатан приступ новим технологијама и интернету за ученике и студенте у образовним установама	У 100 ЈЛС у свим образовним установама на локалном нивоу омогућен отворен дневни приступ технологијама	100,00%
			Повезивања свих матичних објеката основних и средњих школа и установа културе у РС на АМРЕС	Нема података
		8.3.1.2. мотивисати младе жене за коришћење бесплатних интернет сервиса и програма	3 подржана национална програма	100,00%
		8.3.1.3. Подржати оснивање и опремање јавних простора на локалном нивоу у којима млади могу бесплатно да користе нове технологије и интернет	30 ЈЛС у којима постоје наменски простори за младе са бесплатним интернет садржајима	100,00%
	8.3.2. Програми обуке за развој знања за коришћење нових технологија и интернета су доступни без материјалне надокнаде и прилагођени младима	8.3.2.1. Подржати обуку наставника, стручних сарадника и активиста удружења која спроводе омладинске активности за коришћење нових технологија у раду са младима	6 подржаних активности/ пројеката обуке	100,00%
			2 подржана наградна конкурса „Дигитални час”	100,00%
		8.3.2.2. Развити програме за развој информационе писмености, тј. вештина младих за тражење и коришћење информација, посебно за младе из осетљивих група	30 ЈЛС у којима је реализован програм ИТ образовања и унапређивања медијске и информацијске писмености младих на локалном нивоу	100,00%
8.4. Знања о младима су заснована на релевантним подацима који се користе за планирање у свим областима и нивоима власти	8.4.1. Надлежне институције врше континуирано праћење и планирање препознајући младе као засебну категорију	8.4.1.1. Развити индикаторе и смернице праћења циљева омладинске политике у складу са Националном стратегијом за младе и акционим планом	Развијене смернице за континуирано и свеобухватно праћење циљева омладинске политике	100,00%
		Вршити континуирано праћење индикатора	Спроведена евалуација Акционог плана	100,00%
		8.4.1.2. Усвојити систем извештавања институција о сопственим активностима који препознаје категорије	Процент извештаја о раду институција који садржи младе као издвојену групу корисника (2018 – 80%) (2019 – 90%)	Нема података

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора	
		младих у складу са Законом о младима и врше мерење испуњености циљева омладинске	(2020 – 100%) Процент извештаја о раду ЈЛС (2018 – 40%) (2019 – 50%) (2020 – 60%)	Нема података	
		8.4.1.3. Увести категорије младих у извештавања и пројекције статистичких завода и других истраживачких институција и организација	Статистички извештаји садрже старост становништва као издвојен индикатор, пратећи старосне категорије које одговарају Закону о младима	0,00%	
		8.4.1.4. Креирати отворени директоријум доступних знања из свих области везаних за младе при министарству надлежном за младе	Утврђен модел прикупљања и оцене материјала у партнерству са СОП	Нема података	
		8.4.1.5. увести обавезу процене утицаја предложених стратешких и правних аката на категорију младих пре њиховог усвајања.	1 подржан истраживачки пројекат	100,00%	
		8.4.2. Успостављен је систем подршке истраживањима о младима и сарадња на националном и међународном нивоу	8.4.2.1. Обезбедити реализацију редовних истраживања о потребама младих и темама од интереса и коришћење добијених резултата за развој омладинске политике	3 подржане истраживачке активности/ пројекта	100,00%
		8.4.2.2. Подржати формирање Националне мреже омладинских истраживача	Формирана национална мрежа	0,00%	
		8.4.2.3. Успоставити сарадњу Националне мреже омладинских истраживача и Европског центра знања о омладинској политици	Успостављен систем достављања извештаја Националне мреже омладинских истраживача Европском центру знања о омладинској политици	Нема података	
	УКУПАН % ОСТВАРЕНОСТИ ИНДИКАТОРА ЗА СТРАТЕШКИ ЦИЉ 8				92,31%

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 9: УНАПРЕЂЕНО КОРИШЋЕЊЕ И УЧЕШЋЕ МЛАДИХ У КРЕИРАЊУ КУЛТУРНИХ САДРЖАЈА

У оквиру специфичног циља 9.1. - *Препознати и унапредити програме који подстичу креативност код младих на локалном нивоу и омогућавају сарадњу са другим срединама реализоване су све активности, док за активност Увести посебне термине за младе*

ствараоце у оквиру програма институција културе без надокнаде није било могуће утврдити оствареност индикатора.

У оквиру **специфичног циља 9.2.** - *Повећано коришћење културних садржаја међу младима* реализоване су све активности, 5 од 5 планираних активности.

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
9.1. Обезбеђена је континуирана подршка развоју креативности младих и учешће младих у стварању и коришћењу културних садржаја	9.1.1. Подржани су програми који унапређују културне и креативне потенцијале младих	9.1.1.1. Препознати и унапредити програме који подстичу креативност код младих на локалном нивоу и омогућавају сарадњу са другим срединама	45 подржаних културних активности/пројеката	100,00%
		9.1.1.2. Обезбедити подршку за културне активности младих у оквиру неформалних иницијатива и удружења која спроводе омладинске активности		
		9.1.1.3. Развити програме обуке младих за самозапошљавање путем удруживања у уметности и култури	300 младих жена и мушкараца прошло обуку	100,00%
	9.1.2. Институције културе укључују младе у припрему и реализацију својих садржаја	9.1.2.1. Увести посебне термине за младе ствараоце у оквиру програма институција културе без надокнаде	75 ЈЛС има обезбеђене термине у оквиру програма институција	Нема података
	9.1.3. Обезбеђена системска подршка реализацији културне партиципације младих	9.1.3.1. Обезбедити подршку институцијама културе за рад на укључивању младих у стварање садржаја и коришћење културних садржаја	75 подржаних институција културе где су млади били укључени у припрему и реализацију	100,00%
		9.1.3.2. Подржати препознавање и обезбедити системску подршку креативним индустријама младих и културном предузетништву	15 подржаних активности/пројеката	100,00%
9.1.3.3. Омогућити коришћење јавних простора удружења која спроводе омладинске активности у области културе и уметности на локалном нивоу		75 простора су уступљени на коришћење младима ради реализације културних и креативних садржаја	100,00%	
9.2. Повећано коришћење културних садржаја међу младима	9.2.1. Унапређена прилагођеност и доступност културних садржаја младима	9.2.1.1. Обезбедити подршку програмима који укључују младе у процес развоја прилагођавања културних садржаја младима	150 подржаних активности/пројеката који укључују младе у све фазе реализације	53,00%
		9.2.1.2. Подржати програме обуке запослених у институцијама културе о савременим начинима и средствима представљања културних садржаја на начин прилагођен младима	15 подржаних радионица и семинара	100,00%

Специфични циљ	Очекивани резултат	Активност	Индикатор по АП	% остварености индикатора
		9.2.1.3. Унапредити сарадњу институција културе и образовања ради повећања броја младих који користе културне садржаје	15 подржаних партнерских активности/пројекта институција културе и образовања	100,00%
	9.2.2. Повећан удео садржаја о култури и креативним индустријама за младе у медијима	9.2.2.1. Обезбедити подршку за развој онлајн провајдера културне партиципације младих	15 израђених интернет презентација у домену културне партиципације младих	100,00%
		9.2.2.2. Подржати промоцију културне партиципације међу младима у свим врстама медија, уз истицање креативних младих као позитивних узора	15 подржаних активности/пројекта промоције културне партиципације младих у медијима	100,00%
УКУПАН % ОСТВАРЕНОСТИ ИНДИКАТОРА ЗА СТРАТЕШКИ ЦИЉ 9				95,33%

2.2. Сумарни приказ остварености индикатора по стратешким циљевима

Оцена испуњености стратешких циљева представља аритметички просек порецената остварености индикатора планираних активности за сваки специфични циљ. Сумарни приказ остварености индикатора по стратешким циљевима (табела испод) указује да је највећи број активности реализован у оквиру стратешког циља 4. *Унапређено активно учешће младих жена и мушкараца у друштву*, док је најмање активности реализовано у оквиру стратешког циља 9. *Унапређено коришћење и учешће младих у креирању културних садржаја*.

Табела 2.1 Сумарни приказ остварености индикатора по стратешким циљевима

Стратешки циљ	Број планираних активности	Број реализованих активности	% остварености активности	% испуњености реализованих индикатора активности
Стратешки циљ 1	36	29	80,55%	82,05%
Стратешки циљ 2	24	18	75,00%	87,98%
Стратешки циљ 3	49	43	87,75%	75,19%
Стратешки циљ 4	27	22	81,48%	94,01%
Стратешки циљ 5	24	23	95,83%	92,04%
Стратешки циљ 6	14	12	85,71%	85,70%
Стратешки циљ 7	18	15	83,33%	96,93%
Стратешки циљ 8	28	18	64,29%	92,31%
Стратешки циљ 9	12	11	91,67%	95,33%

Стратешки циљ 1. - *Унапређење запошљивости и запосленост младих жена и мушкараца* планирана је реализација 4 специфична циља и укупно 36 активности. Од укупно планираних реализовано је 29 активности, односно 80,5% планираних активности, док за 7 активности није било могуће утврдити степен реализације због недостатка информација. Процент испуњености индикатора реализованих 29 активности износи **83,1%**.

Стратешки циљ 2. - *Унапређен квалитет и могућности за стицање квалификација и развој компетенција и иновативности младих* од планираних 24 активности реализовано је 20 односно 83,3%, док за 4 активности нема података о реализованости. Процент испуњености индикатора реализованих 17 активности износи **88,0%**.

Стратешки циљ 3. - *Унапређено активно учешће младих жена и мушкараца у друштву*, планирана је реализација 4 специфична циља кроз 49 активности. Од планираних активности реализовано је укупно 42 активности док за 7 активности није било могуће утврдити степен

реализације. Процент испуњености индикатора код 42 реализоване активности је **75,6%**.

Стратешки циљ 4. - *Унапређено здравље и благостање младих жена и мушкараца* има највећи степен остварености индикатора од свих стратешких циљева. У оквиру стратешког циља 4, из достављених извештаја од планираних 27 активности код 4 активности односно 14,8% није било могуће установити степен реализованости. Степен испуњености реализованих индикатора активности износи **94,01%**

Стратешки циљ 5. - *Унапређени услови за развијање безбедносне културе младих*, планирана је реализација 4 специфична циља и 24 активности. Укупно је реализовано 23 активности и степен испуњености њихових индикатора износи **92,0%**.

Стратешки циљ 6. - *Унапређена подршка друштвеном укључивању младих из категорија у ризику од социјалне искључености* од укупно 14 предвиђених активности успешно је реализовано 12 док за 2 активности није било могуће утврдити степен реализације. Процент испуњености индикатора реализованих активности износи **85,7%**.

Стратешки циљ 7. - *Унапређена мобилност, обим међународне сарадње младих и подршка младим мигрантима* планирана је реализација 4 специфична циља кроз 18 активности. Укупно је реализовано 16 активности односно 88,9% док за 2 активности није било могуће утврдити ниво реализације. Процент испуњености реализованих индикатора активности износи **96,9%**.

Стратешки циљ 8. - *Унапређен систем информисања младих и знање о младима* процент реализованости (остварености) од планираних 28 активности је реализовано 20 док за 8 активности није било могуће утврдити ниво реализације. Процент испуњености индикатора реализованих активности износи **92,3%**.

Стратешки циљ 9. - *Унапређено коришћење и учешће младих у креирању културних садржаја* реализовано је 11 активности од 12 предвиђених. За активност-*Увести посебне термине за младе ствараоце у оквиру програма институција културе без надокнаде* није било могуће утврдити оствареност на основу сазнања из достављених извештаја. Процент испуњености индикатора реализованих активности износи **95,33%**.

3. ПРОЦЕНА СТЕПЕНА/НИВОА ОСТВАРЕНОСТИ ИНДИКАТОРА СПЕЦИФИЧНИХ ЦИЉЕВА

Процена степена/нивоа остварености индикатора специфичних циљева Акционог Плана за спровођење националне стратегије за младе за период од 2018. до 2020. године има за циљ оцену постигнутих резултата у 2019. години. Постигнути резултати у 2019. години оцењени су на основу података добијених анализом унапред дефинисаних индикатора који прате степен реализације стратешких и специфичних циљева АП. У анализи индикатора АП коришћени су подаци из интерне документације и извештаја МОС-а, резултати квалитативне компаративне анализе о положају и потребама младих у Републици Србији у 2019. години, резултати теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији – IV циклус“, у периоду 2016-2019. година, подаци Републичког завода за статистику и подаци из свих појединачних и обједињених извештаја достављених МОС од стране носилаца активности АП у 2019. години.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 1: УНАПРЕЂЕНА ЗАПОШЉИВОСТ И ЗАПОСЛЕНОСТ МЛАДИХ ЖЕНА И МУШКАРАЦА

У циљу унапређења запошљивости и запослености младих жена и мушкараца реализован је низ активности, што свакако одсликава и чињеницу да је запосленост младих један од стратешких приоритета омладинске политике. У прилог томе, може се приметити да је у овој области реализован највећи број појединачних активности и пројеката МОС и осталих актера, те да је за ове сврхе пропорционално уложена највећа количина финансијских средстава. Реализација предвиђених активности је у односу на 2018. годину допринела **расту процента младих који користе услуге КВиС** и који сматрају да су субвенције за samozapošljavanje један од најзначајнијих подстицаја приликом тражења посла. У 2019. години, у односу на 2018. годину, **повећан је и број младих који учествује у програмима стручних пракси** и истовремено је забележен раст оних који исту обављају у приватном сектору. Реализација наведених активности је резултирала растом броја младих са позитивним ставом о предузетништву и растом стопе запослености за 0,3 процентна поена али не и растом стопе њихове активности. У односу на 2018. годину, **стопа активности младих лица се у 2019. години смањила за 1,4 процентна поена.**

Специфични циљ 1: *Развијене услуге и механизми који поспешују запошљивост и запосленост младих кроз међусекторску сарадњу*

• Индикатор: Повећање стопе активности младих

Према подацима РЗС којима МОС располаже, у периоду 2016-2019. година, стопа активности младих лица старости од 15 до 30 године бележи опадајући тренд. У 2019. години, у односу на 2016. годину стопа активности младих лица смањила се за 0,3 процентна поена. У односу на 2018. годину, стопа активности младих лица се у 2019. години смањила за 1,4 процентна поена. Сходно томе, у посматраном периоду је забележен растући тренд стопе неактивности младих лица.

Табела 3.1. Стопе активности и неактивности младих лица старости од 15 до 30 године

2016.	2017.	Промена у односу	2018.	2019.	Промена у односу
-------	-------	---------------------	-------	-------	---------------------

			на претходну год.			на претходну год.
	%	%	у процентним поенима	%	%	у процентним поенима
Младо становништво (15-30)						
Стопа активности	49,8	49,9	0,1	50,9	49,5	-1,4
Стопа неактивности	50,2	50,1	-0,1	49,1	50,5	1,4

Извор: Интерна документација МОС-а

• Индикатор: Повећање стопе запослености младих

Према подацима из интерне документације МОС-а, у периоду 2016-2019. година, стопа запослености младих лица старости од 15 до 30 године бележи растући тренд. У 2019. години, у односу на 2016. годину, стопа запослености младих лица повећала се за 3,7 процентна поена. У односу на 2018. годину, стопа запослености младих лица се у 2019. години повећала за 0,3 процентна поена. Сходно томе, у посматраном периоду је забележен опадајући тренд стопе незапослености младих лица.

Табела 3.2. Стопе запослености и незапослености младих лица старости од 15 до 30 године

	2016.	2017.	Промена у односу на претходну год.	2018.	2019.	Промена у односу на претходну год.
	%	%	у процентним поенима	%	%	у процентним поенима
Младо становништво (15-30)						
Стопа запослености	35,6	37,2	1,6	39,0	39,3	0,3
Стопа незапослености	28,5	25,4	-3,1	23,4	20,4	-3,0

Извор: Интерна документација МОС-а

Према резултатима квалитативне компаративне анализе о положају и потребама младих у Републици Србији у 2019. години, 69% запослених младих обавља пословну активност као пријављено лице, 21% као непријављено лице, а 10% не поседује информације о томе да ли је пријављено или не. Млади који су пријављени код послодавца у 50% случајева поседују уговор на одређено време, а у 37% случајева поседују уговор на неодређено време. На основу уговора о привремено-повременим пословима ради 4% младих, на основу уговора о делу ради 3% младих, док 6% не зна која је врста уговора закључена између њега и послодавца. У 2019. години 67% младих ради на пословима који су у складу са њиховим квалификацијама. Када је реч о незапосленим младим лицима, сваки четврти незапослени испитаник налази се у евиденцији Националне службе за запошљавање, док се 75% испитаника не налази у евиденцији.

Специфични циљ 2: Повећана усклађеност знања, вештина и компетенција које се стичу у процесу целоживотног учења са потребама тржишта рада

• Индикатор: Повећање броја младих који су стекли стручну праксу током школовања

Према резултатима теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији – IV циклус“, у периоду 2016-2019. година расте проценат младих који учествују у програмима стручних пракси. У 2019. години број младих који учествује у програмима стручних пракси се у односу на 2016. годину повећао за 6 процентних поена, а у односу на 2018. годину за 7 процентних поена.

Табела 3.3. Учествовање младих у програмима стручне праксе, 2016-2019. година

	2016.	2017.	Промена у односу на претходну год.	2018.	2019.	Промена у односу на претходну год.
	%	%	у процентним поенима	%	%	у процентним поенима
Млади који учествују у стручној пракси	20,0	23,0	3,0	19,0	26,0	7,0
Млади који не учествују у стручној пракси	80,0	77,0	-3,0	81,0	74,0	-7,0

Извор: CeSID

Међу разлозима које млади наводе као најчешће за не обављања стручне праксе, истичу се: недостатак информација о програмима (36%), недостатак времена (20%), недостатак стручних пракси за одређена занимања (10%) и др. Када је у питању став младих према стручним праксама, у 2019. години, у односу на 2016. годину број младих који се не слаже са констатацијом да се стручном праксом стичу знања и вештине потребне за обављање посла смањено се за 3 процентна поена (са 7% на 4%). Такође, забележен је раст процента младих који се слаже са констатацијом да је потребно да стручне праксе (дуално образовање) буду обавезне у току школовања (са 29% у 2016. години на 34% у 2019. години), као и раст процента младих који се слаже са констатацијом да је обављање стручне праксе било/би могло да буде од користи за добијање запослења (са 23% у 2016. години на 27% у 2019. години).

• Индикатор: Повећање броја послодаваца који пружа стручне праксе

У периоду 2016-2019. година стручне праксе млади обављају доминантно или у државним или у приватним предузећима. У 2019. години промењена је структура послодаваца који пружају стручну праксу. У 2019. години, у односу на 2016. и 2018. годину, број младих који обавља стручну праксу у јавном сектору, односно државној администрацији смањено се за 9 и 8 процентних поена респективно. Процент младих који обављају праксу у приватним предузећима и компанијама се у 2019. години, у односу на 2018. годину, повећао за 1 поен, а такође се повећао и проценат младих који обављају стручну праксу у организацијама цивилног друштва и НВО за 5 поена, односно у међународним организацијама за 4 поена.

Табела 3.4. Организације у којима су млади имали прилику да обаве стручну праксу, 2016-2019. година

	2016.	2017.	Промена у односу на претходну год.	2018.	2019.	Промена у односу на претходну год.
	%	%	у процентним	%	%	у процентним

				поснима		поснима	
Јавни	сектор/државна	50,0	51,0	1,0	49,0	41,0	-8,0
администрација							
Приватна предузећа, компаније		49,0	46,0	-3,0	47,0	48,0	1,0
Организације	цивилног	1,0	2,0	1,0	2,0	7,0	5,0
друштва/НВО							
Међународне организације		0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	4,0

Извор: CeSID

Специфични циљ 3: Омогућени подстицајни услови за развој предузетништва младих

- Повећање процента младих који су покренули сопствени бизнис након програма/сервиса или уз подршку државе

У 2019. години забележен је значајан број младих који су користили одређене програме мера за покретање сопственог бизниса. У оквиру система активне политике запошљавања, подршка развоју предузетништва пружа се кроз реализацију субвенције за samozapošljavanje и пратећих услуга подршке (обука за развој предузетништва, менторинг, специјалистичке обуке). Према подацима МРЗБСП, током 2019. године, едукативне услуге у Пословном центру користило је 2.831 незапослено лице до 30 година старости. Субвенцијом за samozapošljavanje подржано је покретање сопственог посла за 1.027 незапослених младих до 30 година старости (506 жена). Поред тога, у 2019. години пружена је подршка програмима и сервисима ОЦД које подстичу стицање предузетничких знања и вештина (посебно у креативној индустрији и пољопривреди) и финансијске писмености младих. Према подацима ОПЕНС Нови Сад, кроз један пројекат је реализовано 10 оваквих активности које су укључиле 769 младих лица. Забележен је и значајан број ЈЛС које су пружиле подршку отварању локалних бизнис инкубатора као и значајан број оних који су подржали активности које повезују иновативност, социјално предузетништво и друштвено одговорно пословање и отварање социјалних предузећа. Одређени број реализатора активности из АП обезбедио је развој предузетничке културе код младих, информисања о примерима добре праксе младих предузетника и позитивног утицаја на друштво и заједницу.

Реализација наведених активности утицала је на раст броја младих који исте сматра веома значајним у поступку покретања сопственог бизниса. Према резултатима теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији – IV циклус“, у 2019. години, у односу на 2018. годину, расте проценат младих који сматрају да су субвенције за samozapošljavanje један од најзначајнијих подстицаја приликом тражења посла. У 2019. години, у односу на 2018. годину, број младих који сматра да су субвенције за samozapošljavanje један од најзначајнијих подстицаја приликом тражења посла, повећао се за 21 процентни поен (22%, у 2018. години, 43% у 2019 години).

- Повећање броја младих са позитивним ставом о предузетништву

У периоду 2016-2019. година забележено је повећање броја младих са позитивним ставом о предузетништву. Према резултатима теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији – IV циклус“, у периоду 2016-2019. година расте проценат младих који имају предузетничку жељу али истовремено расте и проценат оних који ту жељу немају. Раст процента младих са позитивним ставом о предузетништву последица је смањења удела оних који су били неодређени по питању изражавања жеље за отпочињањем самосталног посла. У 2019. години, у односу на 2016. и 2018. годину, број младих са позитивним ставом о покретању самосталног посла расте за 13 и 5 процентних

поена респективно. Истовремено, расте број младих са негативним ставом о покретању самосталног посла у 2019. години у односу на 2016. годину за 6 процентних поена, а у односу на 2018. годину за 7 процентних поена.

Табела 3.5. Став младих о предузетништву, 2016-2019. година

	2016.	2017.	Промена у односу на претходну год.	2018.	2019.	Промена у односу на претходну год.
	%	%	у процентним поенима	%	%	у процентним поенима
<i>Да ли бисте желели да отпочнете самосталан посао?</i>						
ДА	33,0	40,0	7,0	41,0	46,0	5,0
НЕ	25,0	23,0	-2,0	24,0	31,0	7,0
НЕ ЗНАМ	42,0	37,0	-5,0	36,0	23,0	13,0
<i>Да ли сте нешто учинили по питању покретања самосталног посла и уколико јесте, каква су Ваша искуства са тим?</i>						
Нисам ништа учинио по овом питању					78,0	
Интензивно размишљам о покретању приватног посла					18,0	
Покренуо сам приватни посао, али није било успеха					1,0	
Покренуо сам приватан посао и успео сам у томе					3,0	

Извор: CeSID

Иако расте проценат младих код којих постоји жеља за покретањем самосталног посла, чак 78% њих ништа не чини по том питању. Интензивно размишља о покретању приватног посла 18% младих, 15% младих је покренуло приватан посао који није успео, док је 3% покренуло приватан посао и успело у томе.

Специфични циљ 4: Развијен функционалан и одржив систем каријерног вођења и саветовања младих

• Повећање процента младих који су добили услугу КВиС

Према подацима теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији – IV циклус“, у периоду 2018-2019. година повећава се број оних који користе услугу КВиС. У 2018. години 51% младих није учествовало у активностима КВиС како би добило потребне информације о развоју каријере, док се у 2019. години тај проценат смањио на 49%.

Услуге каријерног вођења и саветовања које су млади похађали у 2019. години у 48% случајева биле су организоване од стране школа и факултета, 34% од стране Националне службе за запошљавање, 6% од стране Националне канцеларије за младе, и по 4% од стране Центра за вођење каријере, организација цивилног друштва или неког другог. У односу на 2016. годину приметан је раст значаја улоге коју школе и факултети имају у погледу организовања каријерног вођења и саветовања. У односу на 2016. годину, у 2019. години проценат младих који је користио услуге КВиС-а, чији су организатори школе и факултети, повећао се за 14 поена, а такође је порастао и број младих који је користио услуге КВиС-а

чији је организатор Национална служба за запошљавање за 9 процентних поена (са 25% у 2016. години на 34% у 2019. години).

- **Повећање процента младих који услугу КВиС оцењују позитивно**

Према подацима теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији – IV циклус“, у периоду 2018-2019. година, раст процента оних који користе услуге КВиС имплицира пораст броја корисника са позитивним ставом. У 2019. години, у односу на 2018. годину, расте проценат младих који користе услуге професионалне оријентације са 7% на 10%, радионица на тему меких вештина са 2% на 4%, групног каријерног саветовања са 4% на 5% и каријерног информисање о факултетима и високим школама са 7% на 9%.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 2: УНАПРЕЂЕН КВАЛИТЕТ И МОГУЋНОСТИ ЗА СТИЦАЊЕ КВАЛИФИКАЦИЈА И РАЗВОЈ КОМПЕТЕНЦИЈА И ИНОВАТИВНОСТИ МЛАДИХ

У 2019. години спроведен је одређени број активности које су имале за циљ да унапреде квалитет и могућности за стицање квалификација и развој компетенција и иновативности младих. Као резултат спроведених активности јавља се **раст удела младих који формално образовање сматра прилагођено потребама и стицању компетенција**. У односу на 2018. годину, у 2019. години **смањило се број младих који напушта школовање за 3 процентна поена**. Такође, предузете су активности за раст програма омладинског рада, а уједно је и забележен раст броја сертификованих омладинских лидера. МПНТР активно је радило на повећању броја младих из осетљивих група који користе неке од предвиђених програма подршке за равномерни приступ образовању, а такође је и омогућено препознавање и обезбеђена је подршка развоју потенцијала надарених и талентованих младих.

Специфични циљ 1: Обезбеђени су услови за развој креативности, иновативности и иницијативе младих и стицање компетенција у оквиру целоживотног учења

- **Повећање процента младих који формално образовање сматра прилагођено потребама и стицању компетенција**

Према резултатима квалитативне компаративне анализе о положају и потребама младих у Републици Србији за 2019. годину, формално образовање и даље представља капитал који је неопходан да би се осигурало запослење. Ово истраживање показује да убедљиво највећи удео испитаника не напушта школовање, односно да се смањује број младих који напуштају процес школовања. У односу на 2016. и 2018. годину, у 2019. години смањило се број испитаника који напушта школовање за 4 и 3 процентна поена респективно. Такође, број младих који напушта средњу школу раван је статистичкој грешци (1%), док се број оних који су напустили факултет смањило скоро дупло у односу на претходна два истраживачка циклуса (у периоду 2017-2018. година 6%, а у 2019. години 3%). Највећи број испитаника (42%) наводи да је школовање напустило због нежељеног одабира школе, односно факултета, што имплицира њихов погрешан избор, а не неприлагођеност формалног образовања њиховим потребама. Као најучесталији разлози за напуштање школовања наводе се и запослење (27%), финансијски проблеми (21%) и остало (10%).

Табела 3.6. Процент младих који је напустио систем формалног образовања, 2016-2019. година

	2016.	2017.	Промена у односу на претходну год.	2018.	2019.	Промена у односу на претходну год.
	%	%	у процентним поенима	%	%	у процентним поенима
Испитаници су који су напустили школовање	8,0	10,0	2,0	7,0	4,0	-3,0
- нежељени одабир школе/факултета					42,0	
- због посла					27,0	
- финансијски проблеми					21,0	
- остало					10,0	
Испитаници који су завршили додатне курсеве и обуке који нису повезани са школским-студијским програмом	23,0	21,0	-2,0	29,0	27,0	-2,0

Извор: CeSID

Иако у 2019. години, у односу на 2018. годину за 8 процентних поена расте број испитаника који сматра да је додатно усавршавање кроз обуке ван наставе веома битно (2018. година 15%, а 2019. година 23%), у 2019. години, у односу на 2018. годину смањује се број младих који је завршио додатне курсеве и обуке који нису повезани са школским-студијским програмима за 2 процентна поена.

Специфични циљ 2: Унапређен је квалитет и доступност омладинског рада и обезбеђено његово препознавање

• Повећање броја програма омладинског рада

Према подацима из појединачних извештаја реализатора активности из АП, у 2019. години, у циљу унапређења квалитета програма омладинског рада, подржана су истраживања о потребама младих жена и мушкараца. Истраживања су углавном реализована у склопу редовних активности појединих локалних КЗМ. Такође, обезбеђени су континуирано унапређивање и развој нових програма у складу са потребама младих и друштва као и континуирано праћење ефеката реализације програма омладинског рада у складу са развијеним стандардима за осигурање квалитета.

У циљу обезбеђења препознатљивости омладинског рада на локалном нивоу креиране су студије случаја које се баве потребама за развој услуга омладинског рада и запошљавањем омладинских радника. Такође, спроведене су активности које се тичу професионализације омладинског рада кроз неформално образовање.

• Повећање броја омладинских радника

У циљу унапређења капацитета пружаоца услуга омладинског рада наставља се активност сертификавања омладинских радника и омладинских лидера/ки. Према статистичким подацима МОС, у 2019. години сертификовано је 9 омладинских лидера што је за 3 више него у 2017. години.

Специфични циљ 3: Унапређене су могућности равноправног приступа образовању за све

и подршка младима из осетљивих друштвених група

- **Повећање броја младих из осетљивих група који је учествовао у неком од програма подршке**

У циљу подршке програма за обуку наставника и стручних сарадника за прилагођавање потребама младих из осетљивих друштвених група у складу са инклузивним принципима у образовању спроведене су активности на националном и локалном нивоу. Према подацима из извештаја МПНТР у каталогу акредитованих програма постоји могућност избора већег броја оних који се односе на потребе младих из осетљивих друштвених група у складу са инклузивним принципима у образовању. У 2019. години педагошки завод Војводине је вршио проверу остваривања реализације 12 програма сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника и одобрио и пратио реализацију 4 стручна скупа. У циљу развоја институционалних капацитета за инклузивно образовање, организоване су обуке „Активности подршке свим ученицима – диференцијација наставе“ за 127 саветника спољних сарадника. Циљ обуке је оснаживање за планирање и реализацију диференциране наставе која подржава учење и напредовање свих ученика, у складу са инклузивним принципима образовања.

У оквиру пројекта МПНТР и УНИЦЕФ-а: „Унапређивање инклузивног образовања кроз рад Групе за образовање мањина, социјалну инклузију и заштиту од насиља и дискриминације“ подржано је 342 учесника (наставници разредне наставе (92), наставници предметне наставе – основна школа (100), наставници општеобразовних предмета – средња стручна школа (6), наставници стручних предмета – средња стручна школа (11), наставници у школама за образовање ученика са сметњама у развоју (2), наставник у школи за образовање одраслих (1) наставници стручног предмета у основним/средњим уметничким школама (музичке, балетске, ликовне) (10), васпитачи у предшколским установама (92), медицинска сестра – васпитач (7), васпитачи у домовима ученика (1), стручни сарадници у предшколским установама (3), стручни сарадници у школама (10), директори/помоћници директора (7)). Такође, подржане су две конференције (110 учесника), једна трибина (22 учесника) и један округли сто (35 учесника) и организовано је 3 семинара.

Специфични циљ 4: Омогућено препознавање и обезбеђена подршка развоју потенцијала надарених и талентованих младих

- **Повећање броја младих који су подржани у развоју потенцијала и талената**

Повећава се број младих који су подржани у развоју потенцијала и талента. Према подацима Фонда за младе таленте број додељених стипендија у 2019. у односу на 2018. годину расте. У 2019. години према Конкурсу за стипендирање студената завршне године основних студија и завршне године мастер академских студија усвојена је листа од 1.346 добитника, док је у 2018. години иста листа бројала 1.293 добитника. У 2018. и 2019. години стипендирано је 893 и 945 студената респективно завршне године основних академских студија, односно 400 и 401 студент респективно, завршне године мастер академских студија са високошколских установа чији је оснивач Република Србија.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 3: УНАПРЕЂЕНО АКТИВНО УЧЕШЋЕ МЛАДИХ ЖЕНА И МУШКАРАЦА У ДРУШТВУ

У 2019. години МОС је учинио значајне напоре у циљу унапређења је активног учешћа

младих жена и мушкараца у друштву. У 2019. години, у односу на 2018. годину **број младих који сматра да је адекватно укључен у процес доношења одлука у школи, у локалној самоуправи и на националном нивоу се повећао**. Такође, у одређеном броју ЈЛС, поред подржаног рада Савета за младе, извршено је и унапређење смерница за укључивање младих у процес креирања јавних политика. Забележен је и **раст броја младих који учествује у акцијама заштите животне средине**, док је за активности, које се тичу повећања броја младих који учествују у раду удружења и оних који учествују у волонтерским активностима, остало простора за унапређење.

Специфични циљ 1: Унапређен је правни и политички оквир за укључивање перспективе младих жена и мушкараца и учешће младих у процесима доношења одлука и развоју политика за младе

• **Повећање броја тела и процеса који укључује представнике младих у рад**

Према подацима теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији – IV циклус“, у 2019. години, у односу на 2016. годину, за 2,8 процентна поена расте број младих који истиче да није спреман да се укључи у рад тела која иницирају или доносе одлуке од значаја за младе (2016. године 56,2%, 2019. године 59%). И поред раста броја младих који су незаинтересовани да се укључе у рад наведених тела, посматрано по појединачним категоријама, у 2019. години у односу на 2016. годину, расте проценат оних који су спремни да се укључе у рад ученичког/студентског парламента за 0,9 процентна поена (12,1% у 2016. години, 13% у 2019. години), локалног савета за младе за 2,3 процентна поена (7,7% у 2016. години, 10% у 2019. години) и политичких странака за 0,8 процентна поена (5,2% у 2016. години, 6% у 2019. години).

У периоду 2016-2019. година расте број младих који је укључен у процес доношења одлука. У 2019. години, у односу на 2018. годину број младих који сматра да је адекватно укључен у процес доношења одлука у школи, у локалној самоуправи и на националном нивоу повећао се за 4, 5 и 7 процентна поена респективно.

Табела 3.7. Укљученост младих у процес доношења одлука, 2016-2019. година

	2016.	2017.	Промена у односу на претходну год.	2018.	2019.	Промена у односу на претходну год.
	%	%	у процентним поенима	%	%	у процентним поенима
Сматрам да сам адекватно укључени у процес доношења одлука?						
- У школи	19,4	17,6	-1,8	20,0	24,0	4,0
- У локалној самоуправи	10,9	7,8	-3,1	11,0	16,0	5,0
- На националном нивоу	6,8	5,6	-1,2	7,0	14,0	7,0
Сматрам да нисам адекватно укључени у процес доношења одлука?						
- У школи	80,6	82,4	1,8	80,0	76,0	-4,0
- У локалној самоуправи	89,1	92,2	3,1	89,0	84,0	-5,0
- На националном нивоу	93,2	94,4	1,2	93,0	86,0	-7,0

Извор: CeSID

- **Повећање броја јавних политика донетих уз укључивање представника младих**

У циљу подржавања функционалног и активног укључивања представника младих у рад и одлучивање на локалном нивоу подржан је рад и развој Савета за младе. У значајном броју ЈЛС, млади су на овај начин равноправно укључени у процес креирања локалних политика и планова. Према подацима из појединачних извештаја за 2019. годину реализатора активности из АП младих, у одређеним ЈЛС је, поред подржаног рада Савета за младе, извршено и унапређење смерница за укључивање младих у процес креирања јавних политика. Приликом истраживања утврђене су потешкоће у прикупљању података о тачном броју јавних политика које су донет уз укључивање представника младих.

Специфични циљ 2: *Успостављени су услови за изградњу капацитета и синергију у раду СОП и одрживи развој и укључивање већег броја младих удружења која спроводе омладинске активности*

- **Повећање броја младих укључених у рад и активности удружења која спроводе омладинске активности**

Према подацима јединствене евиденције МОС-а у 2019. години забележено је 24.000 младих који су чланови удружења при чему се, услед изостанка уписивања чланова у појединим удружењима, очекује да је та цифра већа.

Број младих који учествују у раду и реализацији активности удружења која спроводе омладинске активности годинама уназад се не налази на завидном нивоу. Поред тога, раст учешћа младих у раду ових удружења углавном не значи и активно спровођење предвиђених активности истих. Према подацима теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији – IV циклус“, у 2019. години, у односу на 2016. годину број младих који су чланови неког спортског клуба се повећао за 2,1 процентна пена (15,9% у 2016. години, 18% у 2019. години). Иако се број младих који су регистровани као чланови неког спортског клуба повећао на 18%, свега 10% њих су активни чланови. Такође, у 2019. години, у односу на 2016. годину за 0,3 процентна поена се повећао број младих који су чланови неког културно уметничког друштва (КУД) (7,7% у 2016. години, 8% у 2019. години). Од укупно 8% младих који су регистровани чланови неког КУД-а, само 3% су активни чланови.

Специфични циљ 3: *Унапређени услови за волонтирање међу младима и за младе*

- **Повећање процента младих који учествују у волонтерским активностима**

Према подацима теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији – IV циклус“, у 2019. години се у односу на 2016. и 2018. годину смањује број младих који није учествовао у волонтерским активностима за по 9 процентних поена. У 2019. години број младих који је укључен у волонтерске активности у последњих годину дана износи 9%, док број младих који је укључен у волонтерске активности пре више од годину дана износи 24%.

Табела 3.8. Учешће младих у волонтерским активностима, 2016-2019. година

	2016.	2017.	Промена у односу на претходну год.	2018.	2019.	Промена у односу на претходну год.
	%	%	у процентним поенима	%	%	у процентним поенима
Да ли сте до сада учествовали у неким волонтерским активностима?						
- Да, у последњих годину дана					9,0	
- Да, али пре више од годину дана					24,0	
- Нисам	76,0	78,0	2,0	76,0	67,0	-9,0

Извор: CeSID

Специфични циљ 4: Повећано је учешће младих у заштити животне средине и одрживог развоја

- Повећање броја младих који учествују у активностима заштите животне средине и одрживог развоја

Према подацима теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији – IV циклус“, у 2019. години у односу на 2018. годину расте број младих који учествује у акцијама заштите животне средине за 2 процентна поена (11% 2018. године, 13% 2019. године). У 2019. години у укупном броју испитаника 17% њих је чуло за циљеве одрживог развоја Уједињених нација, док је 25% чуло за појам одрживог развоја.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 4: УНАПРЕЂЕНО ЗДРАВЉЕ И БЛАГОСТАЊЕ МЛАДИХ ЖЕНА И МУШКАРАЦА

У 2019. години забележено је унапређење здравља и благостања младих жена и мушкараца. Констатовано је **унапређење услова за рад младих у здравственом ризику**. Повећан је број оних који користе услуге саветовалишта и учествују у програмима здравих стилова живота, при чему је остављен простор за интензивнију реализацију активности које доприносе повећању броја оних који се активно баве спортом, односно смањењу броја младих који релативно често конзумира алкохол. Такође, у последње две године смањује се број младих који нису учесници акција на тему заштите животне средине и истовремено је забележено смањење броја оних који се стамбено осамостаљују.

Специфични циљ 1: Програми промоције здравља и превенције ризичног понашања младих су унапређени и доступни већем броју младих жена и мушкараца

- Повећање броја младих који користе саветовалишта и програме

У 2019. години забележено је повећање броја младих који користе услуге саветовалишта и програме кроз реализацију пројекта „Изазов 21 дана – промоција здравих стилова живота и превенција ризичног понашања“ чији је носилац Центар за омладински рад, Нови Сад. Такође, реализоване су активности које подржавају програме превенције полно преносивих инфекција и ХИВ/сиде, репродуктивног здравља младих и планирања породице. Пројекат чији је носилац Удружење Превент, Нови Сад допринео је реализацији 6 активности чији су корисници 6.000 младих жена и мушкараца.

Специфични циљ 2: Створени услови за развој здравих стилова живота младих жена и мушкараца

- Повећање броја младих који учествују у програмима здравих стилова живота

Увидом у податке о планираним и реализованим активностима ЈЛС и базу МОС-а која садржи списак реализованих пројеката, у 2019. години констатован је раст броја младих који учествују у програмима здравих стилова живота. Забележен раст је резултат спровођења активности из АП које подржавају развој и реализацију програма субјеката омладинске политике за развој здравих стилова живота; изградњу, санацију и адаптацију јавних простора и стављања у функцију квалитетног провођења слободног времена младих и развој програма спортских секција и других ваннаставних активности усмерених на развој здравља кроз животне вештине. Наведене активности спроведене су на простору значајног броја ЈЛС у Србији путем реализације више различитих пројеката који су имали за циљ отварање теретана на отвореном, унапређење спортског јавног простора, стварање услова за квалитетно провођење слободног времена итд.

Анализа броја младих који воде здрав живот извршена је и са аспекта просечног броја конзумираних цигарета на дневном нивоу, фреквенције конзумирања алкохола, става о сопственој телесној тежини, активног бављења спортом и оцене сопственог здравственог стања. Према подацима теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији – IV циклус“, у 2019. години, у односу на 2016. и 2018. годину смањује се просечан број цигарета које активни пушачи дневно конзумирају. Међутим, у 2019. години, у односу на 2016. и 2018. годину се смањује број младих који ретко конзумира алкохол за 18 и 11 процентних поена респективно. Врло незнатно, али се у 2019. години у односу на 2018. годину смањује и број младих који своју телесну тежину сматра одговарајућом (за 1 процентни поен). Нажалост, смањује се и број младих који се бави спортом. У укупном броју испитаника број младих који се бави спортом се у 2019. години, у односу на 2016. и 2018. годину смањило за 4 и 3 процентна поена респективно. И поред тога, у 2019. години, у односу на 2018. годину за 6 процентна поена расте број младих које своје здравље оцењује као веома добро (23% у 2018. години, 29% у 2019. години).

Табела 3.9. Здрави стилови живота младих, 2016-2019. година

	2016.	2017.	Промена у односу на претходну год.	2018.	2019.	Промена у односу на претходну год.
	%	%	у процентним поенима	%	%	у процентним поенима
Просечан број цигарета које активни пушачи конзумирају на дневном нивоу ¹	32,0	26,0	-6,0	23,0	21,0	-2,0
Фреквентност конзумирања алкохола – Ретко конзумирам алкохол	59,0	41,0	-18,0	52,0	41,0	-11,0
Став о телесној тежини – Одговарајућа тежина				64,0	63,0	-1,0
Удео испитаника који се не бави спортом	42,0	41,0	-1,0	35,0	38,0	-3,0

Став о сопственом здрављу – веома добро	30,0	26,0	-4,0	23,0	29,0	6,0
--	------	------	------	------	------	-----

Напомена: ¹ апсолутни бројеви
Извор: CeSID

Специфични циљ 3: Унапређени услови за рад са младима у здравственом ризику

• Повећање броја доступних програма младима у здравственом ризику

У 2019. години констатовано је унапређење услова за рад младих у здравственом ризику. Након увида у податке из базе МОС-а, која садржи списак реализованих пројеката, потврђена је реализација активности из АП које се тичу развијања стандарда и подршке програма намењених младима као и унапређења програма сензибилизације представника институција и КЗМ за рад са младима у здравственом ризику. Такође, на основу података из појединачних извештаја учесника и носилаца активности из АП, уочено је да постоје доступни програми младима у здравственом ризику. У 2019. години у циљу реализације активности које се тичу развијања стандарда и подржавања програма подршке младима у здравственом ризику, поред формирања сајта и информативних књига (брошура) које су се штампале у више од хиљаду примерака, обучено је и 6 младих канцер сурвајвера (3 жене и 3 мушкарца) кроз дводневни тренинг од стране 2 психолога/експерта. Такође, током 12 недеља онлајн подршка је пружена за 40 корисника, преузети су 100 пута неки од информативних садржаја са сајта, постављено је 150 објава на социјалним мрежама, емитовано је 3 ТВ прилога, објављено је 15 чланака у штампаним медијима и веб порталима. Између осталог, У 2019. години реализоване више радионица на тему правилне исхране и спречавање гојазности код младих. Пружена је подршка развијању стандарда и програма подршке младима који живе у здравственом ризику. Овај програм подразумева две компоненте: подршка МСМ, СР, младим Ромима и особама које живе са ХИВ-ом кроз рад клуба и активности на сузбијању стигме и дискриминације. Планирано је да клуб пружа услуге правног, лекарског и парњачког саветовања, групе за самопомоћ, едукације и тренинге и теренског рада на местима на којима се циљна група окупља.

Специфични циљ 4: Унапређене мере за становање и осамостаљивање младих

• Повећање броја младих који користи мере за становање и осамостаљивање

Према подацима РЗС број домова ученика је константан (61) али је у истим приметан раст корисника услуга. Број младих који користе услуге домова ученика се повећава и у периоду 2016-2018. година износи 10.909, 10.859 и 11.019 респективно. Према подацима теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији – IV циклус“, у периоду 2016-2019. година расте број младих који се финансијски осамосталио али се истовремено смањује број оних који се стамбено осамосталио. У 2019. години у односу на 2016. и 2018. годину расте број младих који се финансијски осамосталио за 7 и 5 процентних поена респективно. Истовремено се у 2019. години у односу на 2016. и 2018. годину смањује број младих који се стамбено осамосталио за 5 и 3 процентна поена респективно. У посматраном периоду забележена је значајна промена структуре одговора на питање из којих разлога се млади још увек нису осамосталили од родитеља. У периоду 2016-2018. година преко 60% младих је као главни разлог због којег се нису осамосталили наводило финансијски фактор, да би у 2019. години преовладао недостатак жеље да се одвоје од родитеља. У 2019. години 43% младих још увек не жели да се одвоји од родитеља, 42% то не чини из финансијских разлога, 10% због школовања, 4% јер нема довољно година и 1% из осталих разлога.

Табела 3.10. Становање и осамостаљивање, 2016-2019. година

	2016.	2017.	Промена у односу на претходну год.	2018.	2019.	Промена у односу на претходну год.
	%	%	у процентним поенима	%	%	у процентним поенима
Млади који су се финансијски осамосталили	13,0	16,0	3,0	15,0	20,0	5,0
Млади који су се стамбено осамосталили	8,0	7,0	-1,0	6,0	3,0	-3,0

Извор: CeSID

Специфични циљ 5: *Развијена одговорност младих жена и мушкараца према очувању животне средине*

- Повећање броја младих који су учесници програма заштите животне средине

У последње две године смањује се број младих који нису учесници акција на тему заштите животне средине. Према подацима теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији – IV циклус“, у последње две године, највећи број младих није учествовао у некој акцији на тему заштите животне средине – 89% није учествовало 2018. године, док 87% није учествовало 2019. године.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 5: УНАПРЕЂЕНИ УСЛОВИ ЗА РАЗВИЈАЊЕ БЕЗБЕДНОСНЕ КУЛТУРЕ МЛАДИХ

Подаци о испуњености Стратешког циља 5 у 2019. години указују да су услови за развијање безбедносне културе младих у Републици Србији унапређени. Учињен је помак у сфери образовања младих о безбедносним изазовима, ризицима и претњама, и безбедном понашању - забележен је растући тренд у погледу броја младих који су узели учешће у превентивним информативно/едукативним активностима, као и **раст броја програма намењених оснаживању младих за адекватно понашање у ванредним ситуацијама**. Број младих настрадалих у саобраћају је смањен, као и број безбедносно интересантних догађаја који су се одиграли у школама и њиховом непосредном окружењу. У периоду 2016-2019. година забележен је пораст броја младих учиниоца кривичних и прекршајних дела који су учествовали у програмима ресоцијализације и реинтеграције. Број младих који су били жртве насиља/нетолеранције стагнира, али број младих који су сведочили одређеном физичком или вербалном насиљу и нетолеранцији бележи растући тренд. Међутим, више је и младих који су били жртве/сведоци поменутог насиља/нетолеранције, а који су исто пријавили надлежним органима.

Специфични циљ 1: *Успостављено свеобухватно и континуирано образовање младих о безбедносним изазовима, ризицима и претњама, и безбедном понашању*

- Индикатор: Повећан број младих укључених у програме образовања о

Подаци из Извештаја МУП-а о реализованим активностима у области омладине у Републици Србији током 2019. године, те подаци представљени у годишњим Информаторима о раду МУП-а, сугеришу да је дошло до повећања броја младих који су у периоду 2016-2019. година били учесници програма образовања о безбедносним изазовима, ризицима и претњама, као и програма о безбедном понашању. Наиме, током 2019. године превентивне информативно/едукативне активности у овој сфери спроведене су у 433 средњих школа и гимназија, кроз 1.549 предавања и 91 радионицу, којима је присуствовало 38.688 ученика завршних разреда средњих школа, што је пораст забележен у овој области у односу на 2018. годину када су поменуте активности биле спроведене у 447 средњих школа и гимназија, кроз 934 предавања, којима је присуствовало 34.765 ученика завршних разреда (11% више ученика присуствовало је предавањима у 2019. него у 2018. години). Поменутом расту претходио је и онај забележен у 2018. години у односу на претходну годину (20% више ученика присуствовало је информативно/едукативним предавањима у 2018. него у 2017. години). Додатно, сходно подацима представљеним у Извештају МУП-а о реализованим активностима у области омладине у Републици Србији за 2019. годину, у последњих 12 месеци је, по тзв. „Бекарија стандардима“, реализовано 18 превентивних пројеката везаних за безбедност младих.

На значајнију укљученост младих у програме образовања о безбедносним изазовима, ризицима и претњама, као и програме о безбедном понашању, указују и подаци МУП-а (представљени у Извештају „Преглед основних показатеља безбедности младих у 2019. години, и годишњим Информаторима о раду) о броју безбедносно интересантних догађаја који су се у школама и њиховом непосредном окружењу одиграли у периоду 2016-2019. година. Поменутих догађаја је у школској 2018/2019. години било за око 9% мање него у школској 2017/2018. години - број кривичних дела у школској 2018/2019. години смањен је за око 14% у односу на школску 2017/2018. годину, док је број прекршаја и осталих сличних догађаја у истом периоду поређења смањен за око 9% и 7%, респективно. У школама и њиховом непосредном окружењу у школској 2017/2018. години укупан број безбедносно интересантних догађаја смањен је за 6,4% у односу на школску 2016/2017. годину. Међу наведеним догађајима број кривичних дела у школској 2017/2018. години у односу на школску 2016/2017. годину смањен је за 11,7%, док је број прекршаја и осталих сличних догађаја у истом периоду поређења смањен за око 22,2% и 0,01%, респективно.

У циљу превенције, јачања спремности и упутстава за понашање у ванредним ситуацијама, МУП је током 2019. године у сарадњи са Мисијом ОЕБС приступио доштампавању Приручника за понашање у ванредним ситуацијама. Осим тога, у циљу увежбавања и унапређења координације рада са осталим учесницима у реаговању на ванредне догађаје, током 2018. године ватрогасно-спасилачке јединице МУП-а извеле су 754 јавно-показних вежби, од чега 108 у школама и 54 у предшколским установама. Зарад подизања свести деце школског и предшколског узраста о значају заштите од пожара, али и зарад едуковања истих о правилном поступању у случају настанка догађаја ове врсте, у школама на територији Републике Србије је током 2018. године у оквиру редовне акције „Ватрогасац у школи“ одржано 7.560 едукативних предавања, којима је присуствовало 177.726 деце и 10.542 наставника, што су двоструко веће бројке него током 2017. године када је одржано 2.990 едукативних предавања, којима је присуствовало 88.500 деце и 5.700 наставника. Програмом „Основи безбедности деце“, који је МУП 2017. године развио у сарадњи са МПНТР, у оквиру основног образовања Републике Србије током 2018. године спроведено је укупно 13.014 едукација ученика четвртог и шестог разреда, којима је обухваћено 221.224 деце.

У области безбедности саобраћаја, а сходно подацима представљеним у Извештају „Преглед основних показатеља безбедности младих у 2019. години“, и годишњим Информаторима о раду МУП-а, у саобраћајним несрећама током 2019. године живот је изгубило 91 лице из категорије младих, док је 5.798 младих повређено, што чини 17% погинулих, односно 28,4% повређених од укупног броја лица настрадалих у саобраћају. Број погинулих, као и повређених младих у 2019. години је у односу на 2018. годину смањен, и то за 12, односно 115 лица (1,9%), респективно. Поређења ради, број незгода са настрадалом децом у 2018. години смањен је за 4% у односу на 2017. годину, односно за 6,6% у 2017. у односу на 2016. годину.

Према Извештају Канцеларије за људска и мањинска права о реализованим активностима у области омладине у Републици Србији, током 2019. године реализована су 2 програма удружења грађана везана за развој и подржавање активности за превенцију и сузбијање родно заснованог, сексуалног и партнерског насиља над младим женама. Учешће у поменутих програмима узело је 300 особа женског пола. Додатно, сходно подацима из истог извештаја, током 2019. године на 2 универзитета у Београду одржана су предавања која су обухватила проблем трговине људима, а истима је присуствовало 105 студената.

Специфични циљ 2: *Унапређени програми поштовања људских и мањинских права, родне равноправности, прихватања различитости, толеранције и неговања ненасилних начина комуникације*

• **Индикатор: Повећање броја младих који учествују у програмима**

Према Извештају Канцеларије за људска и мањинска права о реализованим активностима у области омладине у Републици Србији, током 2019. године реализовано је 6 програма вршњачке едукације и интеркултуралног учења који промовишу толеранцију, разумевање и антидискриминацију. Учешће у поменутих програмима узело је 437 младих, односно 240 особа мушког пола и 197 особа женског пола. Додатно, према Извештају МУП-а о реализованим активностима у области омладине у Републици Србији, током 2019. године у оквиру пројекта „Развој капацитета за превенцију насилног екстремизма кроз образовање у средњим школама у Републици Србији - постављање основа“ одржан је округли сто за 41 наставника/стручних сарадника и 24 представника ученичких парламената из 17 средњих школа, а у циљу промоције и неговања ненасилних начина комуникације, односно превенције насилних облика понашања.

Према резултатима теренског квантитативног истраживања „Положај и потребе младих у Републици Србији - IV циклус“, за период 2016-2019. година, 7% младих у Републици Србији се током 2019. године изјаснило као најзаинтересованије за програме додатног усавршавања и/или ваннаставне активности које покривају тему толеранције и социјалног укључивања, што је за 3 процентна поена више него током 2016. године, када је то учинило 4% младих. Додатно, забележен је изузетан растући тренд у погледу заинтересованости младих за програме додатног усавршавања и/или ваннаставне активности које покривају тему демократије и људских права, о чему сведочи податак да се током 2019. године 6%, у односу на 1% младих током 2016. године изјаснило као најзаинтересованије за ову програмску тему.

Резултати добијени поменутих теренско квантитативним истраживањем указали су и да је проценат младих који потврђују да су у последњих 12 месеци (2019. година) били изложени

физичком насиљу од стране других или вршњака једнак проценту изложених младих у 2018. години (1%), док је проценат младих изложених вербалном насиљу од стране других или вршњака забележио благи раст - са 3% у 2018. на 4% у 2019. години. Процент младих изложених дигиталном насиљу смањено се за 2 процентна поена у 2019. у односу на 2018. годину (са 4% на 2%). Током 2019. године проценат младих који су били сведоци физичког или вербалног насиља и нетолеранције забележио је изузетан раст у односу на 2018. годину - са 8% у 2018. на 22% у 2019. години. Удео младих који су били сведоци или жртве физичког или вербалног насиља и нетолеранције од стране других или вршњака, а који су пријавили насиље надлежним органима се у 2019. години смањено за 1 процентни поен у односу на 2018. годину; али је, поређења ради, овај проценат у 2019. години у односу на 2016. годину забележио изузетан растући тренд од 13 процентних поена.

Табела 3.11. Пријављивање насиља надлежним органима од стране младих који су били сведоци/жртве истог, 2016-2019. година

	2016.	2017.	Промена у односу на претходну год.	2018.	2019.	Промена у односу на претходну год.
	%	%	у процентним поенима	%	%	у процентним поенима
Млади који су пријавили насиље надлежним органима	16,0	16,0	0,0	30,0	29,0	-1,0
Млади који нису пријавили насиље надлежним органима	84,0	84,0	0,0	70,0	71,0	1,0

Извор: CeSID

Специфични циљ 3: Унапређени програми ресоцијализације и реинтеграције у раду са младима који су учиниоци кривичних дела и прекршаја

- Повећање процента младих учиниоца кривичних и прекршајних дела који је учествовао у програмима

Подаци представљени у Извештају МУП-а о реализованим активностима у области омладине у Републици Србији током 2019. године, сугеришу да се повећао број младих учиниоца кривичних и прекршајних дела који су учествовали у програмима ресоцијализације и реинтеграције. Наиме, током поменутој године Полицијска управа за град Београд је најпре континуирано спроводила оперативно-полицијске акције у циљу прикупљања оперативних података о малолетницима који су регистровани као учиниоци кривичних и прекршајних дела, а затим и реализовала пројекте и донела мере усмерене ка сузбијању малолетничке делинквенције. У том смислу, интензивирана је и сарадња МУП-а са Градским центром и Општинским одељењима за социјални рад у Београду, а зарад благовременог откривања кривично неодговорне деце која се по први пут појављују као учиниоци кривичних дела и прекршаја. У циљу превенције будућих облика асоцијалног или девијантног понашања, као и зарад унапређења безбедносне културе и заштите деце и младих, од стране поменутих институција спроведен је низ едукативно-пропагандних кампања.

Специфични циљ 4: Унапређени програми рада са младима који су жртве насиља

- Повећање процента младих који су жртве насиља који је учествовао у

Подаци представљени у годишњим Информаторима о раду МУП-а указују да је зарад унапређења програма рада са младима који су жртве насиља и повећања процента оних који у тим програмима учествују, у склопу примене Закона о спречавању насиља у породици, од стране полицијских службеника током 2018. године донето укупно 27.187 хитних мера (8.103 мере привременог удаљења учиниоца из стана и 19.084 мере привремене забране учиниоцу да контактира жртву насиља и да јој прилази). Према евиденцији коју води Одељење за превенцију и сузбијање насиља у породици укупан број продужених хитних мера износио је 17.058.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 6: УНАПРЕЂЕНА ПОДРШКА ДРУШТВЕНОМ УКЉУЧИВАЊУ МЛАДИХ ИЗ КАТЕГОРИЈА У РИЗИКУ ОД СОЦИЈАЛНЕ ИСКЉУЧЕНОСТИ

Подаци о испуњености Стратешког циља 6 у 2019. години указују да је подршка друштвеном укључивању младих из категорија у ризику од социјалне искључености унапређена. Као осетљива група младих која је највише изложена дискриминацији у друштву издвојени су млади угрожени сиромаштвом. Забележен је **опадајући тренд у погледу броја младих који нису запослени, не школују се и не обучавају се**, док се број младих у ризику од социјалне искључености који су учествовали у трибинама, тренинзима и радионицама о омладинским темама повећао. Ипак, јасан простор за напредак у овом домену постоји, услед чињенице да се одређене групе младих (особе са инвалидитетом) приликом похађања поменутих обука још увек суочавају са ограничавајућим факторима инфраструктурне природе, али и неретким неадекватним приступом. Иако јавни простори за провођење слободног времена постоје, истих, сходно процени младих, нема довољно.

Специфични циљ 1: Створени су системски предуслови да млади у ризику од социјалне искључености буду адекватно препознати и подржани у укључивању у економске, друштвене и културне токове

• Индикатор: Смањење броја младих у ризику од социјалне искључености

Према резултатима теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији - IV циклус“, у периоду 2016-2019. година, 7% младих је током 2019. године изјавило да се осећа угрожено или дискриминисано, односно да припада некој од осетљивих група, што је за 3 процентна поена више младих него у претходној, 2018. години, када је то изјавило 4% њих. Ипак, благо опадајући тренд поменутог процента уочава се када се резултати из 2019. године (7%) пореде са онима из 2016. године, где је током 2016. године 8% младих себе окарактерисало као угрожене и дискриминисане, односно као припаднике неке од осетљивих група. Процена испитаника изнесена у поменутом истраживању је да су млади угрожени сиромаштвом осетљива група младих која је током 2019. године највише (20%) изложена дискриминацији у друштву, за разлику од процене изнете за 2018. годину када су као најдискриминисанија група препознати млади са инвалидитетом (18%). Додатно, процене из 2019. године указују да су након младих угрожених сиромаштвом најугроженији: млади са инвалидитетом (16%), млади Роми (14%), као и младе жене (11%).

О смањењу броја младих у ризику од социјалне искључености сведоче подаци РЗС-а, односно стопа НЕЕТ, којом је указано да је током 2019. године у односу на 2018. годину

забележен пад (од 1,2 процентних поена) броја лица старости од 15-24 година, као и старости од 15-29 година која нису запослена, не школују се и не обучавају се. Стопа која се везује за младе старости од 15-24 година, као и младе старости од 15-29 година имају опадајући тренд и у поређењу са 2016. годином, на шта указују подаци да је током 2019. године у односу на 2016. годину било 2,4% и 3,5% мање лица старости од 15-24 година и лица старости од 15-29 година, респективно, која нису запослена, не школују се и не обучавају се.

Табела 3.12. Стопа NEET у Републици Србији, 2016-2019. година

	2016.	2017.	Промена у односу на претходну год.	2018.	2019.	Промена у односу на претходну год.
	%	%	у процентним поенима	%	%	у процентним поенима
Младо становништво (15-24)						
Лица која нису запослена и нису на образовању и обуци	17,7	17,2	-0,5	16,5	15,3	-1,2
Младо становништво (15-29)						
Лица која нису запослена и нису на образовању и обуци	22,4	21,7	-0,7	20,1	18,9	-1,2

Извор: РЗС

Према последњим доступним подацима РЗС-а објављеним у октобру 2019. године, стопа ризика од сиромаштва за категорију младих старости од 18-24 године у периоду 2016-2018. година има опадајући тренд. Процент младих који се налази у ризику од сиромаштва у 2018. години износи 29,1%, што је вредност нижа од оних забележених у 2017. (29,7%) и 2016. години (32,7%).

Специфични циљ 2: Повећана је доступност и обим активности превенције социјалне искључености младих у ризику³

• **Индикатор: Повећање броја младих који су користили услуге**

О повећању доступности и обима активности превенције социјалне искључености младих у

³ Листа заједничких индикатора за активности у оквиру Специфичног циља 2:

1. Број младих угрожених сиромаштвом, оба пола/рода који су учествовали у креирању услуге и који су користили услугу;
2. Број младих Рома и Ромкиња који су учествовали у креирању услуге и који су користили услугу;
3. Број младих са инвалидитетом оба пола/рода који су учествовали у креирању услуге и који су користили услугу;
4. Број младих који живе у избеглиштву и расељењу, оба пола/рода који су учествовали у креирању услуге и који су користили услугу;
5. Број младих који су повратници у процесу реадмисије, оба пола/рода који су учествовали у креирању услуге и који су користили услугу;
6. Број младих родитеља, оба пола/рода који су учествовали у креирању услуге и који су користили услугу;
7. Број младих са нерешеним стамбеним статусом, оба пола/рода који су учествовали у креирању услуге и који су користили услугу;
8. Број младих без родитељског старања, оба пола/рода који су учествовали у креирању услуге и који су користили услугу;
9. Број младих улице, оба пола/рода који су учествовали у креирању услуге и који су користили услугу;
10. Број младих ЛГБТ, оба пола/рода који су учествовали у креирању услуге и који су користили услугу.

ризик, односно о повећању броја младих који су користили услуге, сведоче подаци о планираним и спроведеним активностима ЈЛС у периоду 2016-2019. година. Генерално посматрано, неколико ЈЛС у Републици Србији спровело је активности у домену подржавања младих у ризику од социјалне искључености, где су, примера ради, при изградњи спортских терена/теретана на отвореном, поменуте ЈЛС пажњу усмеравале ка уградњи справа намењених искључиво особама са инвалидитетом, као једној од циљних група младих које је неопходно укључити у друштвени живот и спортске активности. Кроз реализацију активности ЈЛС, посебна пажња посвећена је и младима из руралних средина, младима угроженим сиромаштвом, као и младим Ромима и повратницима. Доступни подаци указују и да постоји континуирана пракса усмеравања младих у ризику од социјалне искључености ка учешћу у трибинама, тренинзима и радионицама о омладинским темама. Ипак, у овом домену постоји јасан простор за напредак, посебно по питању одређених циљних група младих (особе са инвалидитетом), где се млади који припадају поменутој категорији још увек суочавају са одређеним ограничавајућим факторима инфраструктурне природе, али и неретким неадекватним приступом од стране особа које поменуте догађаје организују.

Специфични циљ 3: Повећан је обухват младих у ризику од социјалне искључености који су корисници локалних сервиса и програма подршке

- Повећање процента младих у ризику који користи локалне програме и услуге

О повећању процента младих у ризику од социјалне искључености који користе локалне програме и услуге сведоче подаци добијени као резултат теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији - IV циклус“, за период 2016-2019. година, сходно којима расте проценат младих који су упознати са постојањем и услугама локалне канцеларије за младе (КЗМ). Прецизније, у 2019. години се, у односу на 2018. годину, за 10 процентних поена повећао број младих који знају да у њиховом граду постоји КЗМ, док је у 2017. у односу на 2016. годину 4% више младих било упознато са постојањем локалне КЗМ. Додатно, током 2018. године забележено је повећање броја младих који су користили услуге локалне КЗМ за 2 и 5 процентних поена у односу на 2017. и 2016. годину, респективно, док је тај тренд у 2019. години забележио пад за 9 процентних поена - са 23% у 2018. на 14% у 2019. години.

Табела 3.13. Упознатост младих са постојањем локалне КЗМ, и учешће младих у коришћењу њених услуга, 2016-2019. година

	2016.	2017.	Промена у односу на претходну год.	2018.	2019.	Промена у односу на претходну год.
	%	%	у процентним поснима	%	%	у процентним поснима
Упознатост младих са постојањем локалне КЗМ						
Млади који знају да у њиховом граду постоји КЗМ	31,0	35,0	4,0	33,0	43,0	10,0
Млади који не знају и нису упознати са тиме да у њиховом граду постоји КЗМ	69,0	65,0	-4,0	67,0	57,0	-10,0
Коришћење услуга локалне КЗМ од стране младих						

Млади који су користили услуге локалне КЗМ	18,0	21,0	3,0	23,0	14,0	-9,0
Млади који нису користили услуге локалне КЗМ	82,0	79,0	-3,0	77,0	86,0	9,0

Извор: CeSID

Према подацима теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији - IV циклус“, за период 2016-2019. година, 13% младих је изјавило да би било спремно да се ангажује у раду ученичког/студентског парламента, а 10% и 9% њих да би пристало да буде део локалног савета за младе или неког удружења (невладина организација), респективно. С друге стране, 59% младих је изјавило да није спремно да се ангажује у раду неког тела које иницира или доноси одлуке од значаја за младе, а као најчешћи разлог за то 36% младих наводи недовољну информисаност коју има о раду поменутих тела, док 22% младих сматра да тела не раде у интересу грађана, већ за остварење сопствених циљева, те то наводе као разлог свог неангажовања.

Исто истраживање указује и да 74% младих у 2019. години дели мишљење да у њиховој локалној заједници постоји јавни простор за провођење слободног времена младих (омладински клубови, домови културе, културни центри, спортски центри, спортски терени, терени на отвореном и слично), што је за 6 процентних поена мање него у 2018. години када је 80% младих изнело поменуто мишљење, односно за 1 процентни поен мање него у 2016. години када се 75% младих изјаснило на тај начин. Чак 42% младих од 74% њих који су током 2019. године изнели мишљење да поменути јавни простори постоје, изјавило је да истих ипак нема довољно. С друге стране, 8% младих у 2019. години негује схватање да јавних простора за провођење слободног времена младих у њиховој локалној заједници уопште нема, што је за 2 процентна поена више него током 2016. године.

Табела 3.14. Ставови младих о постојању јавних простора за провођење слободног времена у њиховој локалној заједници, 2016-2019. година

	2016.	2017.	Промена у односу на претходну год.	2018.	2019.	Промена у односу на претходну год.
	%	%	у процентним поенима	%	%	у процентним поенима
Јавни простори за провођење слободног времена младих уопште не постоје	6,0	3,0	-3,0	3,0	8,0	5,0
Јавни простори за провођење слободног времена младих постоје, али их нема довољно	46,0	54,0	8,0	48,0	42,0	-6,0
Јавни простори за провођење слободног времена младих постоје и довољно их је за потребе младих	29,0	27,0	-2,0	32,0	32,0	0,0
Не знам/БО да ли јавни простори за провођење слободног времена младих постоје	19,0	17,0	-2,0	16,0	18,0	2,0

Извор: CeSID

САРАДЊЕ МЛАДИХ И ПОДРШКА МЛАДИМ МИГРАНТИМА

Подаци о испуњености Стратешког циља 7 у 2019. години указују да је у сфери мобилности, обима међународне сарадње младих и подршке младим мигрантима дошло до благог унапређења. Забележена је стагнација везана за број младих који поред матерњег језика активно познају и неки страни језик, као и растући тренд везан за број младих који путују у иностранство, и младих који су спремни да због посла промене место пребивалишта. Реализовано је неколико пројеката који се односе на управљање миграцијама младих и подршку младим мигрантима.

Специфични циљ 1: Побољшани су економски, културни и административни предуслови за мобилност младих жена и мушкараца

• Индикатор: Повећање броја младих који је користио мере подршке

Побољшање културних предуслова за мобилност младих требало би да се очитује кроз пораст удела оних који поред матерњег језика активно познају и неки страни језик. Другим речима, познавање страног језика не представља само врсту социјалног капитала који млади поседују, већ и ресурс који им може послужити приликом мобилности. Према резултатима теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији - IV циклус“, за период 2016-2019. година, проценат младих који поред матерњег језика говоре немачки и француски језик се у 2019. години у односу на 2018. годину повећао за 3 и 2 процентна поена, респективно; док се проценат младих који поред матерњег језика говоре и енглески језик у 2019. години смањило за 7 процентних поена у односу на 2018. годину. Битно је истаћи и да се проценат младих који поред матерњег језика активно познају и енглески језик у 2019. години смањило и у односу на 2016. годину, и то за 11 процентних поена.

Табела 3.15. Млади који поред матерњег језика активно познају још неки страни језик, 2016-2019. година

	2016.	2017.	Промена у односу на претходну год.	2018.	2019.	Промена у односу на претходну год.
	%	%	у процентним поенима	%	%	у процентним поенима
Језик који млади активно познају поред матерњег језика						
Енглески језик	78,0	75,0	3,0	74,0	67,0	-7,0
Немачки језик	8,0	10,0	2,0	11,0	14,0	3,0
Француски језик	3,0	4,0	1,0	4,0	6,0	2,0
Руски језик	4,0	4,0	0,0	4,0	5,0	1,0
Шпански језик	1,0	4,0	3,0	3,0	4,0	1,0
Италијански језик	2,0	1,0	-1,0	2,0	2,0	0,0
Неки други језик	2,0	2,0	0,0	2,0	2,0	0,0

Извор: CeSID

Према резултатима теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији - IV циклус“, за период 2016-2019. година, до 2018. године растао је проценат младих који су у потпуности упознати са постојањем и радом Регионалне канцеларије за сарадњу младих на западном Балкану - са 2% и 5% у 2016. и 2017. години на

8% у 2018. години; да би у 2019. години 6% младих мање него у 2018. години изјавило да је у потпуности упознато са постојањем и радом поменути канцеларије. Број младих који нису упознати са постојањем и радом Регионалне канцеларије за сарадњу младих на западном Балкану се у 2019. години смањило за 4 процентна поена у односу на 2016. годину, док се у истом периоду поређења број младих који су чули, али нису детаљније упознати са постојањем и радом поменути канцеларије смањило за 4 процентна поена.

Табела 3.16. Упознатост младих са постојањем и радом Регионалне канцеларије за сарадњу младих на Западном Балкану, 2016-2019. година

	2016.	2017.	Промена у односу на претходну год.	2018.	2019.	Промена у односу на претходну год.
	%	%	у процентним поенима	%	%	у процентним поенима
Млади који су у потпуности упознати са постојањем и радом канцеларије	2,0	5,0	3,0	8,0	2,0	-6,0
Млади који чули, али нису детаљније упознати са постојањем и радом канцеларије	23,0	26,0	3,0	34,0	27,0	-7,0
Млади који нису упознати са постојањем и радом канцеларије	75,0	69,0	-6,0	58,0	71,0	13,0

Извор: CeSID

Специфични циљ 2: Обезбеђени су услови за повећање мобилности младих и унапређење међународне сарадње

- **Индикатор: Повећање процента младих који је учествовао у програмима мобилности и међународне сарадње**

Према резултатима теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији - IV циклус“, за период 2016-2019. година, 82% младих је изјавило да је некада било у иностранству, што је за 6 процентних поена мање него у 2018. години, али за 1 и 4 процентна поена више него у 2016. и 2017. години. Осим тога, забележен је и растући тренд у периоду 2016-2019. година у погледу броја земаља које су млади обишли. У 2019. години је 2% младих више него у 2018. години изјавило да је имало прилику да посети две до пет земаља, док је у односу на 2016. годину у 2019. години проценат младих који су посетили две до пет земаља порастао за 4 процентна поена.

Табела 3.17. Млади који су били у иностранству; број држава које су посетили, 2016-2019. година

	2016.	2017.	Промена у односу на претходну год.	2018.	2019.	Промена у односу на претходну год.
	%	%	у процентним поенима	%	%	у процентним поенима

Да ли сте некада били у

иностранству?						
Да	81,0	78,0	-3,0	88,0	82,0	-6,0
Не	19,0	22,0	3,0	12,0	18,0	6,0
Уколико јесте, колико сте држава обишли?						
Једну државу	14,0	19,0	5,0	12,0	10,0	-2,0
Две до пет држава	64,0	63,0	-1,0	66,0	68,0	2,0
Више од пет држава	22,0	17,0	-5,0	22,0	22,0	0,0

Извор: CeSID

Специфични циљ 3: Унапређена је унутрашња мобилност младих ради запошљавања

• Повећан број младих који су подржани за унутрашњу мобилност

Према резултатима теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији - IV циклус“, за период 2016-2019. година, проценат младих који су спремни да због посла промене место пребивалишта је током 2019. године порастао за 4 процентна поена у односу на 2018. годину, што је једнако спремности коју су млади исказали током 2017. у односу на 2016. годину. Додатно, број младих који свакодневно путују у друго место због посла се у 2019. години смањио за 3 процентна поена у односу на 2016. годину (са 10% у 2016. на 7% у 2019. години), што указује да највећи број младих (93% њих) тренутно не практикује свакодневно путовање у друго место због посла.

Специфични циљ 4: Унапређена је превенција и борба против ирегуларних миграција младих жена и мушкараца и подршка младим мигрантима

• Повећан број развијених програма

Последњи доступни подаци представљени у годишњим Информаторима о раду МУП-а указују да је током 2018. године реализовано неколико пројеката који се односе на управљање миграцијама: „Регионална подршка управљању миграцијама на Западном Балкану и у Турској“; „Подршка Европске уније Републици Србији у циљу побољшања пограничног управљања у контексту миграционе кризе - специјална мера 2“, а који се наставио и у 2019. години; „Јачање капацитета у управљању мигрантском/избегличком кризом у Републици Србији“; „Набавка опреме неопходне за борбу против трговине људима“; као и пројекат „Наставак подршке за повећање и унапређење капацитета за управљање мигрантском/избегличком кризом у Републици Србији“ у оквиру специјалних мера Европске комисије (МАДАД поверилачки фонд). Додатно, битно је издвојити и акцију под називом „JAD WesternBalkans 2018“ која је током септембра 2018. године спроведена на територији земаља Западног Балкана у циљу сузбијања кријумчарења оружја, наркотика и илегалних миграната из земаља Западног Балкана према земљама Западне Европе.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 8: УНАПРЕЂЕН СИСТЕМ ИНФОРМИСАЊА МЛАДИХ И ЗНАЊЕ О МЛАДИМА

Подаци о испуњености Стратешког циља 8 у 2019. години указују да у домену система информисања младих и знања о младима постоји доста простора за напредак. Подаци указују да медији пружају информације и креирају садржаје за младе и о младима у складу са њиховим потребама, али да, иако квалитетни, због свог језика комуницирања информација, **информативни садржаји представљени путем класичних гласила јавног општења неретко бивају неразумљиви за младе.** Указано је и на чињеницу да информације нису довољно видљиве, као и да **млади кроз формално образовање не**

постају оспособљени и упућени на који начин требају тражити информације које их занимају.

Специфични циљ 1: *Младима је омогућен приступ потпуним, разумљивим и поузданим информацијама у складу са њиховим потребама*

- **Индикатор:** Повећање процента младих који оцењује доступне информације као разумљиве и поуздане

Према резултатима квалитативне компаративне анализе о положају и потребама младих у Републици Србији у 2019. години, односно подацима добијеним од саговорника путем дубинских интервјуа, систем информисања младих путем класичних гласила јавног општења (попут телевизије) је, иако квалитетан, неприлагођен младима. Наиме, поменути саговорници су истакли да је језик доступних информација младим лицима нејасан, што чини и да су доступне информације неразумљиве. Додатно, култура (не)поверења према различитим политичким, идеолошким, институцијама поретка и другим актерима, ситуациони фактори и поистовећивање институција са појединцима/лидерима, главни су фактори који утичу на оцену доступних информација као поузданих од стране младих.

Специфични циљ 2: *Медији пружају информације и креирају садржаје за младе и о младима у складу са потребама младих*

- **Индикатор:** Повећање процента програма медија који је креиран на основу потреба младих

Подаци из Извештаја МИК-а о реализованим активностима указују да је током 2019. године од стране поменутог Министарства, а сходно Стратегији превенције и заштите од дискриминације, подржано 3 пројекта који подстичу информисање младих на језицима националних мањина (2 на ромском и 1 на албанском језику), што сведочи о повећању броја програма медија који су креирани сходно потребама младих. Током исте године, од стране МИК-а подржано је 6 пројеката којима је обезбеђена реализација програма и сервиса прилагођених осетљивим друштвеним групама који гарантују равноправност у приступу информацијама за све младе. Осим тога, подржано је оснивање и рад омладинских редакција у медијима у чијем раду су учествовали млади и удружења која спроводе омладинске активности. Прецизније, подржана су 3 пројекта (2 радијске редакције и 1 штампа) током чије реализације су управо млади производили медијске садржаје намењене младима. Подаци из поменутог извештаја указују и да је током 2019. године подржано 7 пројеката производње медијских садржаја кроз које су млади представљени на афирмативан начин.

Подаци добијени од саговорника путем дубинских интервјуа, представљени међу резултатима квалитативне компаративне анализе о положају и потребама младих у Републици Србији у 2019. години указују да информације о свим темама које занимају (или би требало да занимају) младе, постоје, али да исте нису довољно видљиве, и да млади кроз формално образовање нису оспособљени и упућени на који начин би требали тражити информације које их занимају. Резултати теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији - IV циклус“, за период 2016-2019. година, такође сугеришу да медији пружају информације и креирају садржаје за младе и о младима у складу са њиховим потребама.

У сфери информисања о друштвено-политичким дешавањима у држави током 2019. године

забележено је смањење броја заинтересованих младих за 4 процентна поена у односу на 2018. годину, односно за 1 процентни поен у односу на 2016. годину. Такође, број веома заинтересованих младих имао је озбиљан растући тренд од 6 процентних поена у 2019. години у односу на 2018. и 2016. годину.

Табела 3.18. Млади према заинтересованости за информисање о друштвено-политичким дешавањима у држави, 2016-2019. година

	2016.	2017.	Промена у односу на претходну год.	2018.	2019.	Промена у односу на претходну год.
	%	%	у процентним поенима	%	%	у процентним поенима
У којој мери сте заинтересовани да се информисете о друштвено-политичким дешавањима у држави?						
Веома заинтересован/а	2,0	1,0	-1,0	2,0	8,0	6,0
Заинтересован/а	13,0	11,0	-2,0	16,0	12,0	-4,0
Нити заинтересован/а, нити не	30,0	35,0	5,0	35,0	27,0	-8,0
Незаинтересован/а	28,0	34,0	6,0	27,0	21,0	-6,0
Потпуно незаинтересован/а	27,0	19,0	-8,0	19,0	32,0	13,0

Извор: CeSID

Специфични циљ 3: Млади имају адекватан приступ и знање за коришћење нових технологија и интернета

- Повећан проценат младих који дневно користи интернет и нове технологије

Према резултатима теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији - IV циклус“, за период 2016-2019. година, током 2019. године 43% младих свакодневно је користило интернет портале/сајтове и интернет форуме за потребе информисања, док је 28% њих интернет у исте сврхе користило често или више пута недељно. Као најчешћи извор информисања јављају се друштвене мреже (*Facebook, Instagram, Twitter* и слично) које свакодневно користи 53% младих, односно 23% њих често и више пута недељно. Тек након друштвених мрежа и интернет портала/сајтова, млади су редовно или итито свакодневно користили телевизију као средство информисања током поменуте године (18% њих). На редовном, свакодневном нивоу током 2019. године, млади су за информисање најмање користили штампана издања недељника, месечника и магазина (2% њих), а затим и штампана издања дневних новина и радио станице (4% и 6% њих, респективно).

Специфични циљ 4: Знања о младима су заснована на релевантним подацима који се користе за планирање у свим областима и нивоима власти

- Повећање процента институција које адекватно прате младе (у складу са смерницама)

Као институције које пружају највећу подршку омладинском активизму и прате младе, препознати су: Министарство омладине и спорта, канцеларије за младе, као и релевантни

савези/удружења омладинске политике, попут: КОМС и НАПОР. Подаци о реализованим активностима КОМС-а у области омладине у Републици Србији указују да су током 2019. године реализована 3 редовна истраживања о потребама младих и темама од интереса за младе, по методологији успостављеној током претходних година, а зарад праћења трендова. Јавља се и генерална оцена да би на стварање једнаких шанси за све младе, а посебно младе из осетљивих друштвених група требало утицати више центара за социјални рад, као и образовних и институција на националном нивоу.

- **Повећање доступности годишњих обухватних истраживања положаја и ставова младих**

Континуирано праћење положаја, ставова и потреба младих од изузетног је значаја имајући у виду да су млади ресурс иновација и покретачка снага једног друштва. На основу доступних информација, тј. сходно бројним законским и подзаконским актима, као и активностима које се спроводе на институционалном нивоу и благовремено представљају јавности, јасно је да је Република Србија у овој сфери предузела потребне мере. МОС на годишњем нивоу спроводи истраживање о положају, ставовима и потребама младих у Републици Србији, а исто представља једно од основних полазишта поменутог Министарства у процесу израде и праћења реализације свих стратешких докумената из области омладинске политике, као и у области постављања приоритета код финансирања програма и пројеката од јавног интереса у области омладинског сектора. У овом смислу битно је истаћи и активизам Министарства државне управе и локалне самоуправе које је ангажовано на спровођењу истраживања ове врсте, али и активизам КОМС-а која је током 2019. године представила Алтернативни извештај о положају и потребама младих у Републици Србији.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 9: УНАПРЕЂЕНО КОРИШЋЕЊЕ И УЧЕШЋЕ МЛАДИХ У КРЕИРАЊУ КУЛТУРНИХ САДРЖАЈА

Подаци о испуњености Стратешког циља 9 и са њиме повезаних специфичних циљева у 2019. години указују да учешће младих у креирању културних садржаја на релативно ниском нивоу. С обзиром да је МОС реализовао готово све активности у оквиру овог циља, потребно је размотрити потребе и могућности за креирањем нових мера подршке младима учешћу у културним садржајима и њиховом креирању. Забележено је да **мали проценат младих учествује у аматерским културним активностима**, односно да се велики проценат њих никада није бавио неком културно-уметничком активношћу, свирањем неког инструмента, певањем, глумом, плесом, сликањем и/или фотографијом. Без обзира на то, већина младих посећује локалне културне манифестације.

Специфични циљ 1: Обезбеђена је континуирана подршка развоју креативности младих и учешће младих у стварању и коришћењу културних садржаја

- **Индикатор: Повећање процента културних садржаја у чијем стварању учествују млади**

Према резултатима теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији - IV циклус“, за период 2016-2019. година, у 2019. години било је у просеку свега 3,3% младих који се активно баве неком културно-уметничком активношћу - 6% њих активно је свирало неки инструмент (гитару, клавир, виолину, хармонику и слично),

4% њих се активно бавило певањем (соло или у хору), док се 1%, 2%, 2% и 5% младих активно бавило глумом, плесом, сликањем и фотографијом, респективно. У истој години, забележено је да се у просеку чак 81,5% младих никада није бавило неком културно-уметничком активношћу, односно да се свирањем неког инструмента никада није бавило 74% младих, као и да се певањем, глумом, плесом, сликањем и фотографијом никада није бавило 81%, 84%, 80%, 88% и 82% младих, респективно.

Специфични циљ 2: Повећано коришћење културних садржаја међу младима

- **Индикатор: Повећан проценат младих који користи доступне културне садржаје**

Током 2019. године је, према резултатима теренског квантитативног истраживања: „Положај и потребе младих у Републици Србији - IV циклус“, за период 2016-2019. година, 72% младих изјавило да је током последњих 12 месеци (2019. година) посетило неко културно дешавање у свом граду (посета позориштима, биоскопима, концертима, књижевним вечерима, изложбама, посета историјским споменицима, музејима и слично). Насупрот њима, 28% младих у последњих годину дана није посетило ниједан културни догађај у свом граду, а као разлог за то 8% младих навело је недостатак новца за ту сврху, 7% младих изјавило је да то није учинило јер сматра да у граду у ком живи такви садржаји не постоје, док је 13% младих изјавило да ниједно културно дешавање није посетило зато што их то не занима.

4. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

На основу урађене анализе реализације активности предвиђених НСМ и АП 2018-2020. за 2019. годину и добијених примарних и секундарних података, следи краћа дискусија конкретних налаза. Закључци су структурирани према стратешким циљевима НСМ и укључују налазе у вези са степеном реализације конкретних активности и тренутним стањем у конкретној области:

Стратешки циљ 1. - Унапређење запошљивости и запосленост младих жена и мушкараца

Анализа индикатора активности показује да за 27 од 36 активности постоје подаци о њиховој реализацији. Процент њиховог остварења према подацима МОС износи веома задовољавајућих 83.1%, али је ипак индикативан податак да не постоје подаци о реализацији индикатора четвртине активности предвиђених за реализацију. Подаци МОС показују да су мере спроведене у оквиру овог стратешког циља утицале на то да се 210 младих запосли/самозапосли, 258 реализује стручну праксу, а преко 8,000 буде обухваћено обукама за повећање запошљивости, управљање каријером и информативне трибине. Имајући у виду приоритет запошљавања младих, храбри чињеница да је током 2019. године забележено је побољшање већине релевантних индикатора специфичних циљева. Стопа незапослености младих је смањена и током 2019. године износила је 20.3 процентних поена, што је 3 процентна поена ниже у односу на 2018. годину. Стопа запослености у посматраном периоду веома постепено расте. Слично, разлог за оптимизам показује и чињеница да је порастао број младих који користе услуге стручних пракси, а посебно чињеница да је увећан удео приватних послодаваца који пружају исте. У том смислу, потребно је истаћи и пројекте који се реализују уз подршку страних донатора (ГИЗ, СДЦ, и др.) Позитивни трендови приметни су и у вези са ставовима младих у вези са предузетништвом и броју оних који користе субвенције за покретање сопственог посла. Веома је значајан налаз о уоченом напретку који се може приметити у раду на отварању локалних бизнис инкубатора од стране ЈЛС. Ипак, потребно је истаћи да је праћење реализације активности помогло у идентификовању области на које је потребно обратити додатну пажњу и размотрити корективне мере како би се предупредили уочени негативни трендови. У оквиру питања запошљавања те области укључују пре свега питања још увек високе стопе неактивности младих која је у 2019. године порасла на преко 50%, значајног броја младих који раде али нису пријављени (сваки пети запослена млада особа), великог удела оних који раде на одређено (око половина запослених) и значајног броја оних који не похађају стручне праксе јер о њима нису

информисани (свака трећа особа која не похађа праксу недостатка информација наводи као разлог).

Стратешки циљ 2. - Унапређен квалитет и могућности за стицање квалификација и развој компетенција и иновативности младих

Процент испуњености индикатора реализованих 17 активности износи 88,2%, али је за готово трећину активности није било могуће утврдити индикаторе којима би се потврдио степен њиховог остварења. Мере спроведене од стране МОС утицале су да преко 8.700 младих особа буде укључено у различите облике активности којима се стимулише развој капацитета за запошљавање. У оквиру овог стратешког циља, потребно је истаћи значај постепеног опадања удела младих који напуштају школовање. У 2019. години овај удео износио је око 4%. Такође, уочљив је раст учешћа младих који су похађали додатне обуке и курсеве, примарно оне у области формалног образовања. Релевантност система образовања, која се често истиче као неадекватна у контексту тражње на тржишту рада, нешто је боље оцењена од стране младих у односу на претходне године. Сви доступни подаци указују да је број натпросечно надарених младих који су подржани у даљем развијању потенцијала у константном порасту. У оквиру овог стратешког приоритета, потребно је уложити додатни напор у праћењу младих из осетљивих група. Ово је уједно и услов детаљније анализе и предлагања конкретних мера за јачање њихове запошљивости.

Стратешки циљ 3. - Унапређено активно учешће младих жена и мушкараца у друштву

Процент испуњености индикатора специфичних циљева је у односу на већину осталих стратешких циљева нешто нижи и износи 75,2%. Утисак је да активно учешће младих у процесима креирања политика није на завидном нивоу. Мада је удео оних који су задовољни учешћем у доношењу одлука у школи, ЈЛС и на националном нивоу у благом порасту, података о осталим индикатора углавном нема. Примера ради, података о броју политика и стратешких докумената који се доносе уз учешће младих нема, док поједини индикатори не одсликавају реално стање јер показују форму а не суштинско активно учешће у друштвеним дешавањима (нпр. податак о броју младих који су чланови удружења). Најзначајнији помак у 2019. години представља већа укљученост младих у процесима заштите животне средине која је порасла на 13%. У оквиру овог стратешког циља је потребно уложити додатне напоре на дефинисању адекватних индикатора и повећати напоре ка добијању података о активном учешћу младих, уједно и неопходног услова за осмишљавање додатних мера и активности у овој области.

Стратешки циљ 4. - Унапређено здравље и благостање младих жена и мушкараца

У оквиру овог циља је забележен највећи степен остварености индикатора од свих стратешких циљева. Степен испуњености реализованих индикатора активности износи 97,4%, а за 5 од 24 планиране активности није било могуће идентификовати индикаторе о остварењу активности. Број програма који је реализован у оквиру овог стратешког циља расте у односу на претходне, а такође се током 2019. могао уочити пораст младих који су учествовали у активностима којима се промовишу здрави и безбедни стилови живота, као и квалитетно провођење слободног времена. Подаци МОС показују да је преко 10,000 младих узело учешће у оваквим активностима. Просечан број конзумираних цигарета наставља тренд пада, али се удео оних који се не баве спортом повећао и сада износи око 38%. Распољиви подаци указују да су активности предвиђене АП углавном испуњене и да у сарадњи са осталим актерима, превасходно Министарством здравља и организацијама цивилног друштва, треба наставити на реализацији активности којима би се даље утицало на побољшање индикатора смањења младих у здравственом ризику.

Стратешки циљ 5. - Унапређени услови за развијање безбедносне културе младих.

Слично претходном, и у оквиру овог стратешког циља уочљив је висок степен реализације постављених индикатора од 92,0%. Интензитет напора који се чине на томе да се млади информишу о безбедносним ризицима даје одређене резултате. Приметна су настојања да се безбедносна култура младих развија и кроз унапређење медијских садржаја на тему безбедносних изазова и коришћења познатих спортиста у промотивне сврхе. Подаци достављени од стране МУП показују да је у 2019. порастао број програма у овој области и следствено расте број младих који су учествовали у програмима и био информисан о безбедносним ризицима. Индикатори попут опадања броја младих који су били жртве саобраћајних несрећа и броја оних који су били жртве дигиталног насиља охрабрују. У наредном периоду потребно је наставити на реализацији предвиђених активности и унапредити систем праћења података о индикаторима безбедносних ризика. Такође, уочљив је недостатак ближе сарадње МОС и МУП на реализацији активности у овој области што је свакако простор за унапређење ефективности постојећих мера.

Стратешки циљ 6. - Унапређена подршка друштвеном укључивању младих из категорија у ризику од социјалне искључености

Процент испуњености индикатора реализованих активности износи 85,7%, док за свега 2 активности није било могуће утврдити да ли је индикатор активности остварен. Добар показатељ је свакако тренд постепеног опадања стопе НЕЕТ, која представља један од најзначајнијих индикатора питања социјалне укључености младих. НЕЕТ стопа младих од 15 до 29 година опала је на 18.9%, док је истовремено опао и удео младих који су у ризику од сиромаштва и напослету износи испод 30%. Подаци указују да се рад КЗМ на решавању проблема искључености напослету може јасније уочити. Удео младих који су информисани о постојању КЗМ у њиховој локалној средини порастао је за готово 10 процентних поена. Иако је на бази доступних података о реализацији активности у овој области, социјална искљученост младих је једно од најкритичнијих питања омладинске политике у Србији. Чак 7% младих се осећа угроженим, што показује пораст у 2019. у односу на 2018. годину. Истовремено, забрињава још увек видљива недовољна укљученост појединих рањивих група попут инвалида, рома и младих жена. Такође, напредак у погледу обезбеђивања довољно јавних простора за слободне активности веома је скроман. Готово 26% сматра да у њиховој средини уопште нема простора за овакав тип активности. Од оних који су супротног мишљења, ипак готово половина признаје да их нема довољно, и ту постоји велики простор за спровођење мера којима би се ова ситуација променила.

Стратешког циљ 7. - Унапређена мобилност, обим међународне сарадње младих и подршка младим мигрантима планирана је реализација 4 специфична циља кроз 18 активности. Процент испуњености реализованих индикатора активности износи 95,1%. У оквиру овог стратешког циља, прати се удео младих који говоре стране језике, удео оних који су били у иностранству и учешће младих који путују у друго место ради обављања посла. У посматраном периоду уочљива је стагнација у погледу младих који говоре стране језике, мада је приметно да се удео оних који говоре енглески смањило у односу на претходно истраживање. Благо је пад оних који су имали искуство путовања у стране земље. За Србију је карактеристична ретка појава путовања ради посла, тзв. дневних миграција. Код младих је такође низак удео оних који ради посла путују, а тај број се у односу на претходни период још више смањило. За потребе унапређења праћења прогреса у оквиру овог стратешког циља потребно је даље унапређивати методологију праћења, развијати боље индикаторе и радити на проналажењу извора података за праћење постојећих.

Стратешки циљ 8. - Унапређен систем информисања младих и знање о младима

Слично претходним стратешким циљевима, и у овој области су напори МОС и осталих актера омладинске политике видљиви кроз увид у реализацију активности. Процент реализације постављених индикатора активности које су реализоване веома је висок (87,5%), али треба имати у виду да је за 9 од планираних 28 активности недостајало података о вредностима индикатора. Ако се посматра стање у овој области, приметно је да је удео младих који су потпуно незаинтересовани друштвено политичким дешавањима у земљи изразито висок (готово свака трећа млада особа спада у ову групу). Осим тога, подаци теренских истраживања показују да млади медијске садржаје често доживљавају као неразумљиве. Формално образовање не пружа младима знања о томе на који начин претраживати различите изворе информација. Ипак, охрабрујући је помак на пољу раста броја телевизијских и радио емисија намењених младима, а посебно младима у осетљивим друштвеним групама и на језицима локалних мањина.

Стратешки циљ 9. - Унапређено коришћење и учешће младих у креирању културних садржаја

Процент испуњености индикатора реализованих активности износи 95,33%. Увидом у податке о реализованим активности, може се видети да су актери омладинске политике, у првом реду МОС, интензивно радили на унапређењу услова да се млади у већој мери укључе у конзумирање и креирање културних садржаја. Највећи простор за унапређење постоји у области креирања културних садржаја у оквиру које се већ годинама уназад показује да скроман удео младих има интерес да се бави уметношћу. Са друге стране близу три четвртине младих посетило је културне манифестације у својој средини. Они који то нису чинили као разлоге наводе недостатак новца и непостојање културних манифестација. Резултати анкете о ставовима младих указују да је потребно размотрити увођење нових мера како би се даље унапређивало стање у овој области.

5. ПРЕПОРУКЕ НОСИОЦИМА ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ

На основу спроведених активности на праћењу реализације НСМ и АП 2018-2020. за 2019. годину, тим истраживача ИЕН истиче следеће препоруке МОС и осталим носиоцима омладинске политике:

1. Дефинисање стратешких приоритета, специфичних циљева и индикатора у складу са реалним капацитетима МОС

Актуелна НСМ и АП за период 2018-2020. веома су амбициозно постављени. НСМ има 9 стратешких и 39 специфичних циљева чије остваривање се прати уз помоћ 41 индикатора. Постоји велики број индикатора специфичних циљева за које, иако су предвиђени стратегијом, нема одговарајућих извора или не постоји пракса редовног прикупљања. Примера ради, МОС нема податак о томе колико је процената програма у медијима је креирано на основу потреба младих иако НСМ предвиђа у оквиру Стратешког циља 8 (Специфични циљ 2.) постојање индикатора који мери његово остварење. Слично, подаци у вези са безбедношћу се не прате континуирано нити постоји пракса њиховог редовног достављања од стране МУП, па се сходно томе не предузимају корективне акције у случају евентуалних негативних трендова. Оваквих примера има још. Овај проблем је потребно решити тако што ће се извршити ревизија специфичних циљева и индикатора специфичних циљева. За све индикаторе специфичних циљева потребно је проверити да ли су још увек релевантни, да ли за њих постоји извор и да ли је могуће обезбедити њихово континуирано праћење. Потребно је смањити број индикатора који се прате како би се обезбедило њихово

адекватно праћење и константно имао увид у тренутно стање у вези са остваривањем приоритетних циљева и активности. .

2. Јачање капацитета МОС за имплементацију и праћење омладинске политике

Остварење 41 специфичног циља постиже се кроз реализацију великог броја активности чија се реализације опет верификује на бази преко 200 индикатора активности. Праћење овако великог броја активности подразумева ангажовање тима људи. Ови послови укључују дефинисање приоритета омладинске политике, расписивање јавних конкурса за спровођење пројеката у различитим областима, обављање административних послова на праћењу и контроли спровођења пројектних активности, прикупљања и анализирања извештаја, редовно праћење прогреса у спровођењу АП, комуникација и координација активности са осталим носиоцима омладинске политике, извештавање и др. Тренутни број ангажованог административног особља недовољан је како би се на квалитетан начин имплементирала мере омладинске политике.

3. Унапређење система праћења омладинске политике

Тренутни систем извештавања који представља основу праћења реализације омладинске политике потребно је унапредити на начин да се систем извештавања прилагоди захтевима АП и захтева од свих носилаца пројектних активности да своје извештаје шаљу у стандардизованој форми како би се индикатор о реализацији конкретне активности аутоматски генерисао. За те потребе, могуће је и развити софтвер који би олакшао систем извештавања по областима и индикаторима. МОС може планирати посебну пројектну активност чији би резултат био развој оваквог софтвера. Он би помогао да се на једном месту агрегирају подаци о реализацији свих пројектних активности у земљи које се односе на реализацију појединих специфичних циљева, циљним групама, индикаторима, итд.

4. Унапређење координације МОС са осталим актерима омладинске политике

Интердисциплинарни приступ подразумева учешће и сарадњу различитих актера омладинске политике. Иако је МОС свакако кључни актер спровођења омладинске политике, без активног учешћа осталих актера чија улога зависи од области која је предмет интервенције (социјална политика, политика запошљавања, безбедност младих, здравље, итд.), не може се очекивати прогрес у остварењу циљева. У складу са тим, потребно је дефинисати одговорност носилаца појединих пројектних активности изван МОС.

5. Наставак редовног спровођења истраживања о потребама младих и јачање праксе креирања мера омладинске политике у складу са истраживачким налазима

Омладинска политика се креира на основу потреба младих. Спровођење редовних годишњих анкета МОС о положају и потребама младих на репрезентативном узорку младих свакако је у складу са овим принципом. Потребно је даље јачати праксу спровођења теренских истраживања на бази којих се може евалуирати ефективност појединих мера омладинске политике. Такође, потребно је у већој мери узимати резултате истраживања за потребе ревидирања постојећих и увођења нових мера омладинске политике.

ПРИЛОГ

Табела П 1.: Подносиоци извештаја о реализованим активностима у области омладине у Републици Србији за 2019. годину

Ред. бр.	Подносилац извештаја
1.	Аутономна Покрајина Војводина
2.	Град Лозница
3.	Канцеларија за локални економски развој Бачки Петровац
4.	Канцеларија за људска и мањинска права Владе Републике Србије
5.	Канцеларија за младе Бабушница
6.	Канцеларија за младе Бела Црква
7.	Канцеларија за младе Горњи Милановац
8.	Канцеларија за младе Земун
9.	Канцеларија за младе Кикинда
10.	Канцеларија за младе Крушевац
11.	Канцеларија за младе Куршумлија
12.	Канцеларија за младе Кула
13.	Канцеларија за младе Лесковац
14.	Канцеларија за младе Нова Варош
15.	Канцеларија за младе Нови Сад
16.	Канцеларија за младе Панчево
17.	Канцеларија за младе Пландиште
18.	Канцеларија за младе Прибој
19.	Канцеларија за младе Прокупље
20.	Канцеларија за младе Рашка
21.	Канцеларија за младе Смедерево
22.	Канцеларија за младе Србобран
23.	Канцеларија за младе Сремска Митровица
24.	Канцеларија за младе Ћуприја
25.	Канцеларија за младе Ужице
26.	Клуб за оснаживање младих 018 - КОМ018
27.	Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије - КИРС
28.	Кровна организација младих Србије - КОМС
29.	Министарство државне управе и локалне самоуправе Републике Србије
30.	Министарство за рад, запошљавање, борацка и социјална питања Републике Србије
31.	Министарство заштите животне средине Републике Србије
32.	Министарство културе и информисања Републике Србије
33.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије
34.	Министарство правде Републике Србије
35.	Министарство привреде Републике Србије
36.	Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије
37.	Министарство унутрашњих послова Републике Србије
38.	Мисија ОЕБС-а у Србији
39.	Национална асоцијација Канцеларија за младе
40.	Национална асоцијација практичара/ки омладинског рада - НАПОР
41.	Немачка сарадња у Србији (ГИЗ)
42.	Омладински савез удружења „Нови Сад омладинска престоница Европе - ОПЕНС“
43.	Општина Блаце
44.	Општина Бољевац
45.	Општина Гаџин Хан
46.	Општина Горњи Милановац

Ред. бр.	Подносилац извештаја
47.	Општина Инђија
48.	Општина Лапово
49.	Општина Неготин
50.	Општина Нова Црња
51.	Општина Осечина
52.	Општина Сокобања
53.	Општина Сремски Карловци
54.	Општина Темерин
55.	Општина Црна Трава
56.	Регионална канцеларија за сарадњу младих
57.	Републички завод за статистику Србије
58.	Савез извиђача Србије
59.	Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва - СИПРУ
60.	Удружење „ИСТ Hub“
61.	Удружење „ИНК Фест“
62.	Удружење „БЕУМ“
63.	Удружење „Село за младе“
64.	Удружење „Супер активан“
65.	Удружење „Чика Боца“
66.	Удружење грађана „Златиборски круг - Чајетина“
67.	Удружење студената са хендикепом - УСХ
68.	УНИЦЕФ Србија
69.	УНФПА Србија
70.	Фондација Темпус
71.	Центар за омладински рад Нови Сад
72.	Центар за развојну политику и сарадњу
73.	Црвени крст Србије